

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**BASHKIA TROPOJË
KËSHILLI BASHKIAK**

Nr 3250/Prot
19

B.curri, me 58.2025

Njoftim per Konsultim Publik

- Planin Vendor per menaxhimin e integruar te mbetjeve

Në kuadër të angazhimit për të promovuar menaxhiumit e mbetjeve, të politikave dhe praktikave të qeverisjes vendore, Bashkia Tropoje ka hartuar Planin Vendor për menaxhimin e integruar të mbetjeve në Bashkinë Tropoje.

- Data: 01 Shtator 2025

- Ora: 11:00

- Vendi: Salla e Mbledhjeve të Keshillit Bashkiak Bashkia Tropoje

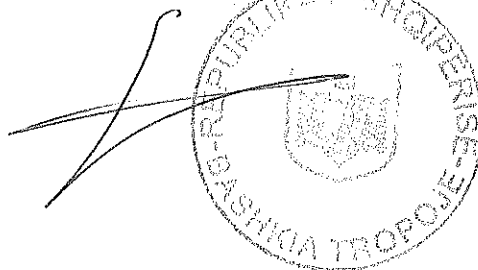
Keshilli Bashkiak Tropoje fton qytetarët, përfaqësues të institucioneve publike, organizatat e shoqërisë civile, përfaqësues të komunitetit, grupeve të interesit dhe të gjithë aktorët e përfshirë, të marrin pjesë në dëgjuesën publike për prezantimin dhe miratimin e këtij dokumenti strategjik.

Për më shumë informacion, ju lutem kontaktoni në adresën zyrtare të Bashkisë Tropoje:

☐ Email: info@tropoje.gov.al

SEKRETARI I KESHILLIT

Ergent GJONGEÇAJ

02.03.2025 (hozenverhol)
no 11 në sallen e Këshillit.

01.03.2025
no 11⁵⁰

Sot me datë 1.9.2025 u zhvillua seanca publike
Plan Vendi për menaxhimin e rrugëve,
Hapje tërheq. Sek. Këshillit
Shprehjet për planin i arsyeti Pajë S.M.

2 : lidhur me postimin e qytetit dhe zonat.
n : Në qytet postohet se ka plot ndryshime
zona e valbanës dhe plot (kërkues be defekt
nallime)

A.2. Të dëhet me : punime për postimin.
të meren nga sektori tjetër. Në disa rreth
(Drogoji) postohet.

Dr. : Në Fierë i kanë dërguar kështu për mbajtje
jetur.

A.2. Për pyetjen e vendosimit të mbajtjes a kemi
planifikuar disa
n : Kërkues me fotografimin në sistemin.

Barshkonjitur, listpresenca dhe fotot e takimit

Sek. Këshillit
E. Gjorgjevi

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

BASHKIA TROPOJË

KËSHILLI BASHKIAK

Listprezenca e pjesmarresve në dëgjuesh publike të Projekt Vendimit:

Plani Vendor për Menaxhimin e Mbetjeve

Nr	Emer Mbiemer	Perfaqesues	Numer Tel.	Firma
1	Erzant Gjergjeaj	Seh. Keshill	067 5864 902	[Signature]
2	Mirgim Gjokaj	Dr. T.S.H. T	069 44 4141	[Signature]
3	Silvana Muratoj	Përgjegjëse N. T. S.H. T	068 83 72 453	[Signature]
4	Ervis Mahmutaj	Specialist I.M.M.	069 284 5868	[Signature]
5	Besjan Syty	P. Inspektori	068 55 55 405	[Signature]
6	Florian Metolaj	Inspektore	069 67 022 96	[Signature]
7	Time Kucana	Sp. Urbanistik		[Signature]
8	Elona Mula	sp. pyjesh	069 82 800 66	[Signature]
9	Hetmir Lmeraj	Baner	069 56 058 82	[Signature]
10	Ymer Gjergaj	Baner	067 23 107 59	[Signature]
11	Arben Leraaj	Dyktetar	068 20 293 52	[Signature]
12	Gezim Hasampaj	Dyktetar	069 21 240 74	[Signature]
13	Saimir Metolaj	Punonjs	068 82 263 14	[Signature]
14	Gezim Hoxha	Dyktetar	068 59 336 76	[Signature]
15	Saboh Mordani	Dyktetar	068 85 124 66	[Signature]
16	Ali Cebaj	Dyktetar	069 45 161 20	[Signature]
17	Abdul Bealiko	mimnigj	069 123 163	[Signature]
18	Shkëlqë Hasampaj	Dyktetar	068 54 640 8	[Signature]
19				

Foto të takimit të dëgjësës publike me temën “Plani i Menaxhimit të mbetjeve”

Handwritten signature or mark.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

BASHKIA TROPOJË

DREJTORIA E SHERBIMEVE PUBLIKE, TURIZMIT DHE TRANSPORTIT

Nr. 3250/prot.

B.Curri, më 1. 08. 2025

PROJEKT - VENDIM

Nr. _____, datë _____. _____. 2025

"PËR MIRATIMIN E PLANIT VENDOR TË MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE BASHKIA TROPOJË"

Këshilli i Bashkisë Tropojë, bazuar në Ligjin nr. 10463, datë 22/09/2011 "Për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve", neni 12 dhe neni 13 (i ndryshuar); Ligjin 139/2015 "Për vetëqeverisjen vendore (i ndryshuar); Ligjin nr. 10431/2011 "Për Mbrojtjen e Mjedisit", (i ndryshuar) ; Ligjin nr. 107/2014, "Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit", i ndryshuar; Ligjin nr.8094, datë 21.03.1996, "Për largimin publik të mbeturinave"; VKM nr. 418/2020, "Për Miratimin e Dokumentit të Politikave Strategjike dhe të Planit Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve, 2020–2035"; VKM nr. 686, datë 22.11.2017 "Për miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit", VKM nr.418, datë 25.06.2014 "Për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim"; VKM nr.608, datë 17.09.2014, "Për masat e nevojshme për grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve bio si dhe kriteret dhe afatet për pakësimin e tyre"; VKM nr.319, datë 31.05.2018, "Për miratimin e masave për kostot e menaxhimit të integruar të mbetjeve"; VKM nr. 402 datë 30.06.2021 "Për miratimin e Katalogut të Mbetjeve"; VKM nr. 957 datë 19.12.2012 "Për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike"; VKM nr. 452, datë 11.07.2012 "Për landfillin e mbetjeve" (i ndryshuar) ; Urdhër nr.120, datë 18.07.2025 "Për caktimin e komisionit për hartimin e Planit Menaxhimit të Mbetjeve Urbane 2025-2030".

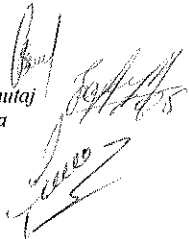
PROPOZOJMË:

1. Të miratojë Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve Bashkia Tropojë 2025-2030 sipas dokumentit të planit të bashkëngjitur.
2. Për zbatimin e këtij vendimi ngarkohet Drejtoria e Sherbimeve Tropojë.

3. Ky vendim hyn në fuqi sipas Ligjit 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore” neni 55, pika (i ndryshuar).

Grupi punës S.Murataj
Ervis Mahmutaj
Time Kucana

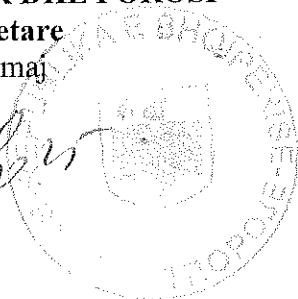
Ligjshmëria: F.Vatoci

KRYETARI
Rexhe Byberi

ME URDHËR DHE POROSI

Zv/Kryetare
Zyra Islamaj

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

BASHKIA TROPOJË

DREJTORIA E SHERBIMEVE PUBLIKE, TURIZMIT DHE TRANSPORTIT

Nr. 3250/prot.
/2

B.Curri, më 01.08.2025

RELACION

PËR “PROJEKTPLANIN VENDOR TË MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË BASHKISË TROPOJË”

Të nderuar Këshilltarë!

Projekt-vendimi **“Për miratimin e planit vendor të menaxhimit të integruar të mbetjeve bashkia Tropojë”** të cilin e paraqesim për miratim nga ana juaj është hartuar nga administrata e bashkisë Tropojë.

Ky projekt-vendim është hartuar edhe bazuar ne dispozitat ligjore të cituata si: Në përmbushje të kërkesës së Ligjit Nr. 10463, datë 22/09/2011 “Për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve” neni 12 dhe neni 13 (i ndryshuar); Ligjit 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore” (i ndryshuar); Ligjit Nr. 10431/2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”, i ndryshuar, Ligjit Nr. 107/2014, “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, (i ndryshuar); Ligjit nr.8094, datë 21.03.1996, “Për largimin publik të mbeturinave”; VKM Nr. 418/2020, “Për Miratimin e Dokumentit të Politikave Strategjike dhe të Planit Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve, 2020–2035”; VKM Nr. 686, datë 22.11.2017 “Për miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit”; në funksion dhe në përmbushje të kuadrit ligjor mjedisor, VKM nr.418, datë 25.06.2014 “Për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim”; VKM nr.608, datë 17.09.2014, “Për masat e nevojshme për grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve bio si dhe kriteret dhe afatet për pakësimin e tyre”, VKM nr.333, datë 26.01.2011, “Për administrimin e vend depozitimeve rajonale të mbetjeve urbane; , VKM nr.1189, datë 18.11.2009, “Për rregullat dhe procedurat për hartimin dhe zbatimin e programit kombëtar të monitorimit të mjedisit (i ndryshuar)”, VKM nr.319, datë 31.05.2018, “Për miratimin e masave për kostot e menaxhimit të integruar të mbetjeve”.

Gjittashtu i është referuar dhe Ligjit nr. 68/2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore” neni 45 (i ndryshuar); Ligjin Nr.9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit e buxhetor në

Republikën e Shqipërisë” neni 44 (i ndryshuar); dhe me Urdhërit të Kryetarit të Bashkisë Tropojë nr.210 datë 18.07.2025 për ngritjen e Grupit të Punës për hartimin e Planit Vendor të Menaxhimit të Mbetjeve Urbane, i ndryshuar, paraqesim relacionin si më poshtë:

Me qëllim që nga ana juaj të bëhet një vlerësim i saktë i këtij projektvendimi për Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve po ju paraqesim shkurtimisht disa nga treguesit të cilët janë marrë parasysh në hartimin e këtij plani, si më poshtë:

Në Dokumentin e Politikave Strategjike dhe Planit Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve është prezantuar një metodologji mbi bazën e prioriteteve të bashkisë për menaxhimin e mbetjeve, për të përcaktuar se cili do të konsiderohet standardi minimal për shërbimin e menaxhimit të mbetjeve. Kjo metodologji propozon 5 hapa në shkallë, duke filluar nga më baziku deri tek ai më optimali, të cilët përcaktojnë standardin minimal të ofrimit të shërbimit:

- I. Konsolidimi i shërbimit dhe mbulimi 100% i pjesës urbane të bashkisë gjatë periudhës 2025-2030
- II. Zgjerimi i shërbimit në 100% në zonën urbane dhe 90% në zonën rurale gjatë periudhës 2025 – 2030
- III. Rritja e shkallës së grumbullimit të tarifës në masën 100% për bizneset, 90% për banorët dhe 100% për institucionet përgjatë periudhës 2025-2030.
- IV. Rritja e mbulimit të kostos operacionale me 10% çdo vit, gjatë periudhës 2025-2030.

Propozimi i skenarëve për organizimin e shërbimit në Bashkinë Tropojë, do të bëhet bazuar në objektivin kryesorë të bashkisë për të ndërmarrë hapat për arritjen e standardit minimal të formimit të shërbimit. Të dy skenarët do të synojnë, në nivele të caktuara, ofrimin e një shërbimi me standarde sa më të larta, me kosto optimale dhe të përballueshme nga taksa paguesit, për të synuar mbulimin e plotë të kostos së shërbimit, bashkia propozon dy skenarë të mundshëm për ofrimin e shërbimit. Qëllimi i bashkisë është të rrisë cilësinë e shërbimit në sajë të përmirësimit të infrastrukturës dhe diversifikimin e shërbimeve që ajo ofron. Për secilin nga skenarët është bërë llogaritja e kostos sipas modelit të miratuar me VKM nr. 319, datë 31.5.2018 “Për Miratimin e Masave për Kostot e Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve”. Formulimi i skenarëve është realizuar bazuar në konsideratat më poshtë:

Skenari bazë

Grumbullim i mbetjeve miks në 90% të zonës urbane dhe 70% zonës rurale

Transportim i tyre me mjete teknologjike.

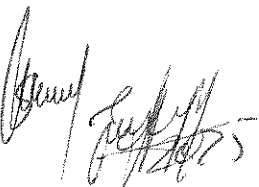
Grupet e interesit patën mundësi të konsultojnë dokumentat në lidhje me çështjet për diskutim

Pjesëmarrës: Të pranishmit treguan shumë interes dhe u përfshinë në mënyrë aktive gjatë prezantimit të analizës së situatës aktuale të shërbimeve në Bashkinë e Tropojës. Po kështu prezantimet e objektivave strategjike e specifike, treguesve matës dhe masave të Planit u ndoqën me interes dhe u shoqëruan me komente e sugjerime, të cilat janë marrë parasysh gjatë rishikimit të projektplanit.

Nga sa parashtruam më lart, nëpërmjet ketij relacioni, ftojme këshilltarët ta votojnë këtë projektvendim.

Kjo do të shërbejë për plotësimin e detyrimit ligjor që ka administrata e bashkisë Tropojë si organ i Qeverisjes Vendore, por edhe një angazhim më të lartë të administratës së bashkisë për zbatim dhe monitorim të objektivave në fushën e mbetjeve.

Grupi punës S.Murataj
E. Mahmutaj
T.Kucana

KRYETARI
Rexhe Byberi

ME URDHËR DHE POROSI

Zv/Kryetare
Zyra Islamaj

Nr. 3250 Prot

Date 01.08 2025

PLANI MENAXHIMIT TE MBETJEVE URBANE 2025-2030

**Hartuar nga
Bashkia Tropojë
me ndihmën e
Bashkive të Forta**

Hartoi:

Grupi punës S.Murataj

Ervis Mahmutaj

Time Kucana

KRYETARI
Rexhe Byberi

**ME URDHËR DHE
POROSI**

Zv/Kryetare

Zyra Islamaj

PËRMBAJTJA

SHKURTIMET	5
1 HYRJE	6-7
1.1 Nevoja për hartimin e Planit Lokal të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane	8
1.1.1 Plani përfshin:	8-9
1.2 Hartimi i Planit në Bashkinë Tropojë	11-12
2 POLITIKA KOMBËTARE DHE KUADRI LIGJOR ASPEKTET LIGJORE DHE INSTITUCIONALE NE MENAXHIMIN E MBETJEVE	12
2.1 Politikat kombëtare dhe principet bazë të menaxhimit të mbetjeve	12-13
3 ASPEKTE INSTITUCIONALE TË MENAXHIMIT TË MBETJEVE.....	13
3.1 Organizimi në nivel qendror	13-15
3.2 Organizimi në nivel lokal	15-16
3.3 Informacion përmbledhes mbi legjislacionin.....	17-19
4 PËRSHKRIMI I SITUATËS SË PËRGJITHSHME	19
4.1 Të dhëna gjeografike dhe demografike	19-20
4.1.1 Pozita Gjeografike	20-22
4.2 Demografia.....	22-24
4.3 Aspekte ekonomike në Bashkinë Tropojë	24-29
4.4 Analiza e gjendjes për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve 2023 - 2025	30-32
4.5 Burimet njerëzore	33
4.6 Mjetet	34
4.6.1 Kontenierë	34-35
4.6.2 Kamionë	36
4.7 Mbledhja dhe transporti i mbetjeve	37-39

4.8 Llojet e mbetjeve që identifikohen në bashkinë e Tropojës janë:	39-42
4.8.1 Mbetjet në ujëra sipërfaqësor (plastika)	42-43
4.9 Problemet me menaxhimin e mbetjeve	43-49
4.10 Shërbimi i pastrimit të rrugëve dhe shesheve	50
5. ANALIZA E FINANCIARE E SHËRBIMIT TË MENAXHIMIT TË MBETJEVE	51
6. RICIKLIMI DHE KOMPOSTIMI	52
6.1 Menaxhimi i mbetjeve përmes edukimit në shkollë	53-54
6.2 Riciklimi si pjesë e rëndësishme e zgjidhjes	54
6.3 Përfitimi nga riciklimi	55
7. INDIKATORËT E PERFORMANCËS	56-58
8. PLANIFIKIMI I MENAXHIMIT TË MBETJEVE	59
8.1 Objektivat	59
8.2 Skenarët e ofrimit të shërbimit	59-60
9 PLANIFIKIMI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE.....	60
9.1 Vizioni	60
9.2 Objektivat	61
9.3 Rryma e mbetjeve, objekti i planit	61-62
9.4 Grumbullimi, transporti i mbetjeve	62-64
9.5 Menaxhimi i mbetjeve voluminoze dhe ndërtimore	65
10 SKENARËT E MUNDSHËM NE MENAXHIMIN E MBETJEVE.....	66-67
11 KUADRI LIGJOR DHE INSTITUCIONAL	68
11.1 Rregullorja vendore	68-69
11.2 Zbatimi dhe sanksionet	69
12 NDËRGJEGJËSIMI PUBLIK	69-71
12.1 Fushata e informimit në Bashkinë Tropojë gjatë hartimit të planit	71-74

13 PLAN VEPRIMI	75
13.1 Komponenti: Kuadri ligjor dhe institucional	75-77
13.2 Komponenti: Grumbullimi dhe Transportimi i Mbetjeve dhe Pastrimi i Rrugëve	78-79
13.3 Komponenti: Depozitimi dhe Trajtimi i Mbetjeve	80
13.4 Komponenti: Ndarja dhe Riciklimi i mbetjeve	81-82
13.5 Komponenti: Aspektet Financiare.....	83-84
13.6 Komponenti: Ndërgjegjësimi Publik dhe Edukimi	85-86
14 RISHIKIMI I PLANIT	87
14.1 Monitorimi	87
14.2 Si kryhet monitorimi dhe vlerësimi	88

SHKURTIMET

- **AKM:** Agjensia Kombëtare e Mjedisit
- **ARM:** Agjensia Rajonale e Mjedisit
- **BE:** Bashkimi European
- **ISHMPU:** Inspektoriati Shtetëror i Mjedisit Pyjeve dhe Ujrave
- **ISHSH:** Inspektoriati Shtetëror i Shëndetësisë
- **MB:** Mbetjet nga Bizneset
- **MBZHR:** Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
- **MF:** Mbetjet nga Familjet
- **MIE:** Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
- **MTM:** Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
- **NJA:** Njësi Administrative
- **NJQV:** Njësi Qëndrore Vendore
- **OJF:** Organizata Jo Fitimprurëse
- **PLMIMNU:** Plani Lokal i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane
- **PKMM:** Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbetjeve
- **PGM:** Pikë Grumbullimi Mbetjesh
- **PPP:** Partneritet Publik Privat
- **SKM:** Strategjia Kombëtare e Mbetjeve
- **VKM:** Vendim i Këshillit të Ministrave
- **ZAM:** Zona e Administrimit të Mbetjeve

1 HYRJE

Bashkia Tropojë shtrihet në veri të Shqipërisë dhe është pjesë e qarkut Tropojë. Ka një sipërfaqe prej rreth 1,043 km² dhe përbëhet nga 7 njësi administrative: Tropojë, Bujan, Bytyç, Lekbibaj, Margegaj, Llugaj dhe Tropojë e Vjetër. Popullsia rezidente është rreth 20,000 banorë, me përqendrim më të madh në qytetin e Bajram Currit dhe në disa qendra të banuara të njësive administrative.

Territori i Bashkisë karakterizohet nga një reliev malor, me përhapje të gjerë të zonave rurale, gjë që krijon sfida logjistike për ofrimin e shërbimeve të rregullta të pastrimit dhe grumbullimit të mbetjeve.

Shërbimi i pastrimit ofrohet në mënyrë të organizuar në qytetin e Bajram Currit dhe në disa fshatra kryesorë, ndërkohë që në pjesën më të madhe të zonave rurale mungon një shërbim i rregullt për grumbullimin e mbetjeve. Mbetjet mbledhen kryesisht nga punonjësit e ndërmarrjes së shërbimeve publike me mjete të Bashkisë.

Në qytet përdoren kontenierë metalikë dhe plastikë për mbledhjen e mbetjeve të përziera, të cilat më pas transportohen në vendgrumbullimin e përkohshëm në periferi të qytetit.

b) Ndarja në burim dhe riciklimi

Aktualisht mungon një sistem funksional për ndarjen në burim të mbetjeve (organike, plastike, letër, qelq, etj.). Niveli i riciklimit është minimal, pasi të gjitha mbetjet trajtohen si mbetje të përziera. Një pjesë shumë e vogël e mbetjeve, kryesisht kanaçet dhe shishet plastike, riciklohen në mënyrë spontane nga individë të veçantë për qëllime ekonomike.

c) Menaxhimi i mbetjeve inerte dhe organike

Mbetjet inerte nga ndërtimet ose prishjet e objekteve nuk menaxhohen në mënyrë të organizuar. Ato shpesh përfundojnë në zona të papërcaktuara ose lumenj. Po ashtu, mungojnë struktura për përpunimin e mbetjeve organike, që përbëjnë një përqindje të madhe të mbetjeve të prodhuara në territorin rural.

d) Vatrata e mbetjeve dhe ndotja mjedisore

Në disa zona rurale dhe pranë rrugëve dytësore janë krijuar vatra të përhershme të mbetjeve të hedhura në mënyrë të pakontrolluar. Mungesa e monitorimit dhe e ndërgjegjësimit ka bërë që ndotja e mjedisit të jetë një problem i përhapur, veçanërisht në afërsi të lumenjve, burimeve ujore dhe vendeve turistike.

e) Infrastruktura dhe kapacitetet njerëzore

Bashkia Tropojë përballlet me mungesë mjetesh moderne për grumbullim dhe transport. Flota e automjeteve është e vjetër dhe shpesh jo funksionale. Po ashtu, numri i punonjësve në sektorin e pastrimit nuk është i mjaftueshëm për të mbuluar të gjithë territorin në mënyrë efektive.

Plani Lokal i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane (PLMIMNGU) është një dokument strategjik dhe operacional që synon përmirësimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve në nivel vendor. Ky plan hartohet në përputhje me kuadrin ligjor kombëtar dhe politikat e zhvillimit të qëndrueshëm, me qëllim garantimin e një mjedisi të pastër, mbrojtjen e shëndetit publik dhe promovimin e ekonomisë qarkulluese.

PLMIMNGU adreson të gjitha hallkat e ciklit të mbetjeve - nga parandalimi, grumbullimi, transporti dhe trajtimi, deri tek riciklimi dhe depozitimi final - në mënyrë të integruar dhe efikase. Nëpërmjet këtij plani, njësia vendore përcakton objektivat afatshkurtra dhe afatgjata, identifikon burimet dhe nevojat për investime, si dhe angazhon komunitetin dhe aktorët lokalë në përmirësimin e menaxhimit të mbetjeve.

Në këtë kontekst, PLMIMNGU përbën një instrument të domosdoshëm për të garantuar zhvillimin e qëndrueshëm dhe përmirësimin e cilësisë së jetës së qytetarëve.

Ky plan është një instrument që ndihmon Bashkinë Tropojë të përmbushë kërkesat ligjore kombëtare dhe ndërkombëtare, të organizojë shërbimet e menaxhimit të mbetjeve dhe të sigurojë zhvillim të qëndrueshëm për komunitetin, gjithashtu ka si qëllim përmirësimin e infrastrukturës, rritjen e ndërgjegjësimit të qytetarëve, dhe nxitjen e praktikave të riciklimit dhe përdorimit të qëndrueshëm të mbetjeve.

Në thelb, ky plan:

- Përfshin një analizë të situatës aktuale të menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Tropojë dhe identifikon problemet dhe mundësitë për përmirësim.
- Përcakton objektiva dhe qëllime strategjike që duhet të arrihen në periudha të caktuara kohore.
- Propozon masa dhe aktivitete konkrete për të përmirësuar menaxhimin e mbetjeve, duke përfshirë investime në infrastrukturë, edukim të qytetarëve dhe zhvillim të kapaciteteve institucionale.
- Siguron një kornizë për monitorim dhe raportim, për të vlerësuar ecurinë e implementimit të planit dhe për të marrë masa korrigjuese nëse është e nevojshme.

1.1 Menaxhimi i integruar i mbetjeve përbën një sfidë kyçe për zhvillimin e qëndrueshëm të çdo njësie vendore. Bashkia Tropojë, si një njësi administrative me potencial të madh natyror dhe turistik, përballlet me nevojën për të ndërtuar një sistem efikas të menaxhimit të mbetjeve, i cili mbështet ruajtjen e mjedisit, përmirësimin e cilësisë së jetës për qytetarët dhe përshtatjen me kuadrin ligjor kombëtar dhe direktivat e BE-së.

Ky plan për periudhën 2025–2030 synon të vendosë një kuadër strategjik dhe operacional për menaxhimin e mbetjeve urbane, përfshirë mbetjet e ngurta, mbetjet inerte, mbetjet organike, si dhe ndarjen në burim dhe riciklimin. Hartimi i këtij dokumenti bazohet në parimet e ekonomisë qarkulluese, mbrojtjes së burimeve natyrore, dhe përfshirjes së komunitetit në procesin e menaxhimit të mbetjeve.

PMIMNGU për Bashkinë Tropojë përcakton mënyrën sipas së cilës do të ushtrohet dhe shtrihet funksioni i menaxhimit të mbetjeve në këtë bashki.

PMIMNGU ofron zgjidhje lokale gjerësisht të pranueshme dhe një kuadër të miratuar pune, sipas të cilit mund të merren vendime lidhur me infrastrukturën që nevojitet për të përmbyllur zbatimin e praktikave më të mira mjedisore. Plani nxit një pjesëmarrje më të mirë të gjitha palëve dhe paraqet një këndvështrim strategjik të menaxhimit të mbetjeve, duke e vënë theksin në zgjerimin e zonës së shërbimit, në sasinë në rritje të mbetjeve dhe lehtësirat e nevojshme për menaxhimin e mbetjeve, plani përfshin:

1.1.1 Plani përfshin:

Plani Lokal i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane për Bashkinë Tropojë përfshin një sërë komponentësh thelbësorë, të cilët së bashku synojnë ndërtimin e një sistemi të qëndrueshëm, efikas dhe të qëndrueshëm për menaxhimin e mbetjeve. Elementët kryesorë të planit përfshijnë:

1. Analizën e situatës ekzistuese

Vlerësimi i gjendjes aktuale të menaxhimit të mbetjeve në bashki, përfshirë burimet e gjenerimit, infrastrukturën ekzistuese, praktikën e trajtimit dhe problemet kryesore.

2. Vlerësimin e kapaciteteve teknike dhe institucionale

Analiza e kapaciteteve të administratës vendore dhe operatorëve të shërbimit për ofrimin e menaxhimit të mbetjeve.

3. Parashikimet për sasinë dhe përbërjen e mbetjeve

Projeksione për rritjen e mbetjeve në vitet e ardhshme bazuar në tendencat demografike dhe zhvillimet ekonomike.

4. Qëllimet dhe objektivat strategjike

Përcaktimi i qëllimeve afatshkurtra, afatmesme dhe afatgjata për përmirësimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve.

5. Masat dhe ndërhyrjet prioritare

Propozimi i masave konkrete për:

- Reduktimin e mbetjeve në burim
- Riciklimin dhe ripërdorimin
- Përmirësimin e grumbullimit dhe transportit
- Trajtimin dhe depozitimin e kontrolluar

6. Edukim dhe ndërgjegjësim i komunitetit

Fushata për informimin dhe përfshirjen e qytetarëve në ndarjen në burim, riciklim dhe mbrojtjen e mjedisit.

7. Aspektet financiare dhe modelet e qëndrueshme të financimit

Vlerësimi i kostove dhe burimeve të financimit për zbatimin e planit, përfshirë mundësinë e partneriteteve publike-private apo fondeve të huaja.

8. Plani i veprimit dhe afatet kohore

Një kalendar konkret me hapa të qartë për zbatimin e masave dhe monitorimin e progresit.

9. Sistemi i monitorimit dhe raportimit

Mekanizma për vlerësimin e zbatimit të planit dhe përmirësimet e nevojshme gjatë rrugës. Plani i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve është bërë paraprakisht prezantim dhe subjekt i diskutimeve me përfaqësuesit e njësive administrative dhe aprovohet nga Këshilli Bashkiak, dhe nëse do të jetë e nevojshme do të marrë edhe miratimin nga instancat e tjera në nivel qarku.

Në këtë seksion fillimor, argumentohet nevoja për zhvillimin e Planit Lokal të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane (PLMIMNU).

Ky plan paraqitet si një mjet strategjik për të adresuar sfidat dhe për të përmirësuar situatën e menaxhimit të mbetjeve në nivel lokal. Është e rëndësishme të hartohet ky plan për të përmirësuar efikasitetin dhe efektivitetin e procesit të menaxhimit të mbetjeve në një qytet ose njësiti administrative të bashkisë Tropojë.

Plani Lokal i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane për Bashkinë Tropojë është një dokument kyç për të rregulluar dhe organizuar menaxhimin e mbetjeve në nivel lokal. Ky plan është në përputhje me politikat kombëtare për mbetjet dhe synon të ofrojë udhëzime konkrete për grumbullimin, trajtimin, riciklimin dhe heqjen e mbetjeve në mënyrë efikase dhe të volitshme.

Në këtë kontekst, Plani ka disa qëllime kryesore:

Përputhshmëri me Strategjinë Kombëtare të Mbetjeve (SKM): Kjo do të thotë që plani lokal synon të ndihmojë në realizimin e qëllimeve të politikave kombëtare për menaxhimin e mbetjeve.

Zgjidhjet për menaxhimin e mbetjeve: PLMIMNU do të propozojë dhe promovojë opsione për grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve në mënyrë që të përputhen me standardet kombëtare dhe të jenë efikase.

Instrumentet institucionale dhe rregullatore: Planifikimi do të përfshijë hartimin e strukturës institucionale, organizative dhe rregullore të nevojshme për të menaxhuar mbetjet në nivel lokal dhe për të siguruar përputhshmëri me standardet e përcaktuara. Nevojat financiare dhe investimet: PLMIMNU do të identifikojë nevojat financiare për investime në infrastrukturën e menaxhimit të mbetjeve dhe do të sugjerojë mënyra për të siguruar fondet e nevojshme, duke përfshirë financimin nga qeveria qendrore dhe institucionet ndërkombëtare.

Viti 1994 shënoi momentin kur autoriteteve lokale ju deleguan shërbimet e menaxhimit të mbetjeve dhe shërbime të tjera pastrimi, duke i bërë këto të fundit përgjegjëse për menaxhimin e tyre dhe njëkohësisht, duke u siguruar financimin nga qeverisja qendrore me anë të “granteve të pakushtëzuara”. Hartimi i planit vendor nga Njësitë e Qeverisje vendore është një detyrim ligjor i përcaktuar nga Ligji nr.10 463, datë 22.09.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, i ndyrshuar, ku në nenin 12, pika 2 citohet:

Çdo njësi e qeverisjes vendore apo grup njësisht të qeverisjes vendore harton planin vendor të menaxhimit të integruar të mbetjeve për territorin që ka nën juridiksion, në përputhje me planin kombëtar dhe planin rajonal të menaxhimit të integruar të mbetjeve dhe me kërkesat e nenit 10 të këtij ligji. Hartimi i këtij plani është një detyrim ligjor për bashkitë, siç është specifikuar në Ligjin nr.10 463, datë 22.09.2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve". Kjo bën që hartimi i Planit të jetë një hap i rëndësishëm në përmirësimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Tropojë.

1.2 Hartimi i Planit në Bashkinë Tropojë .

Zbatimi i Planit Lokal në bashkinë Tropojë do të përfshijë të gjithë territorin e kësaj bashkie në kufijtë siç janë përcaktuar në ligjin nr. 115/2014 (31.07.2014). “Për ndarjen territoriale administrative të njësisë të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë”. Në kuadër të zbatimit të Planit, Bashkia Tropojë do të krijojë një bazë të dhënash për mbetjet (gjenerimi i mbetjeve, përbërja merceologjike e tyre, monitorimi i fraksioneve të ndryshme të mbetjeve)

dhe përditësimi i tij çdo vit, i cili është një prej veprimeve më të rëndësishme për monitorimin e zbatimit të tij, për arsyet e mëposhtme dhe jo vetëm:

Planifikimi për administrimin e mbetjeve - është e pamundur të bësh një planifikim të saktë pa pasur të dhëna të sakta mbi normën e gjenerimit dhe tipologjinë e mbetjeve.

Zhvillimi i infrastrukturës së menaxhimit të mbetjeve - veçanërisht mbledhja e diferencuar e mbetjeve kërkon të identifikohen saktësisht fraksionet në peshë dhe përqindje e mbetjeve në procesin e planifikimit dhe projektimit për ndërtimin e impianteve për trajtimin final të tyre.

Zhvillimi i programeve të parandalimit dhe minimizimit të mbetjeve - identifikimi dhe vlerësimi i fraksioneve të riciklueshme është një hap i rëndësishëm drejt reduktimit dhe parandalimit të mbetjeve.

Fushatat e ndërgjegjësimit për mbetjet - të dhënat e gjeneruara do të jenë shumë të dobishme për aktorë të ndryshëm të cilët duan të piketojnë zona pilot për te aplikuar ndarjen e mbeturinave në burim dhe për të stimuluar riciklimin.

Në përpjekje për të përmirësuar menaxhimin e mbetjeve urbane në Bashkinë Tropojë, u zhvillua Planin Lokal të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane (PLMIMNU). Ky plan u hartua në kuadër të projektit "Mbështetje Bashkisë Tropojë në drejtorinë e shërbimeve publike".

Plani është një dokument i përgatitur me synimin për të treguar dhe promovuar zgjidhjet teknike efektive për menaxhimin e integruar të mbetjeve, që përfshin mbulimin me këtë shërbim për të gjithë territorin e bashkisë, instalimin e një sistemi grumbullimi të diferencuar si dhe identifikimin e destinacioneve për mbetjet e riciklueshme dhe të pariciklueshme, me qëllim reduktimin e mbetjeve dhe nxitjen e riciklimit në Bashkinë e Tropojë.

Paralelisht me të, dhe me ndërgjegjësimin e qytetarëve për diferencimin e mbetjeve që në burim, Bashkia synon të rrisë cilësinë e shërbimit, për reduktimin e rrezikut në shëndetin e njerëzve e në mjedis dhe qëndrueshmërinë e tij, duke përmirësuar dhe financat, jo vetëm nga tarifat e shërbimit, por edhe nga aktivitetet e tjera menaxhuese.

Plani i jep të gjitha mundësitë Bashkisë Tropojë të zgjerojë territorin e bashkëpunimit për çështje të veçanta të menaxhimit të mbetjeve edhe me bashkitë Tropojë dhe Tropojë, siç janë përpunimi i mbetjeve në landfill, apo për çështje të tjera që lidhen parandalimin e depozitimit të mbetjeve në liqenin e Fierzës nëpërmjet rrjedhave ujore që lidhin të dy vëndet Kosovën dhe Shqipërinë.

2. POLITIKA KOMBËTARE DHE KUADRI LIGJOR ASPEKTET LIGJORE DHE INSTITUCIONALE NE MENAXHIMIN E MBETJEVE

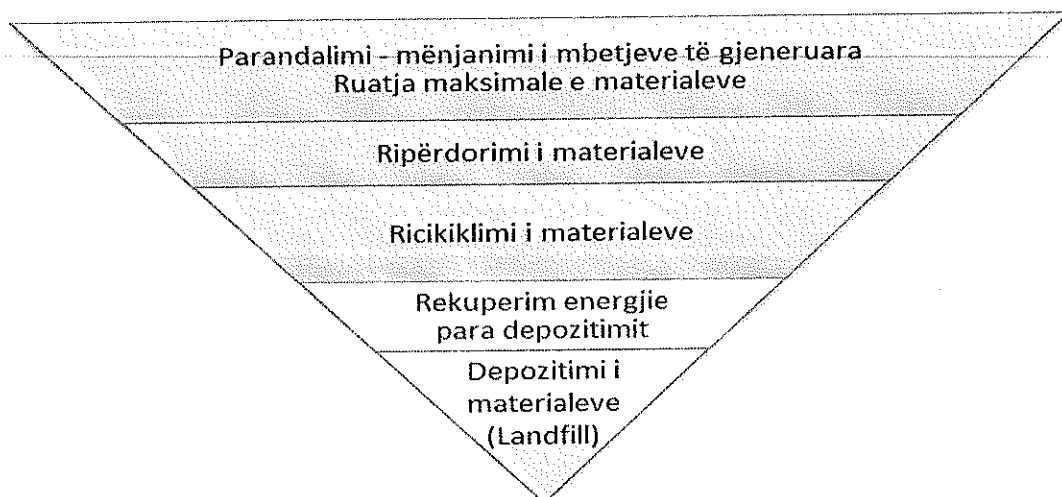
2.1 Politikat kombëtare dhe principet bazë të menaxhimit të mbetjeve Politikat kombëtare në fushën e menaxhimit të mbetjeve përqendrohen në zbatimin e Strategjisë Kombëtare të Mbetjeve dhe Planit Kombëtar për Menaxhimin e Mbetjeve. Këto dokumente vendosin drejtimin dhe objektivat e politikës së Qeverisë së Shqipërisë në këtë fushë për periudhën deri në 2025. Synimi kryesor është minimizimi i ndikimit të mbetjeve në mjedis në nivele kombëtare dhe lokale, si dhe përmirësimi i përdorimit efikas të burimeve në vend.

Strategjia Kombëtare e Mbetjeve vendos katër shtylla kryesore për zbatimin e politikës dhe strategjisë së mbetjeve nëpërmjet Planit Kombëtar të Menaxhimit të Mbetjeve (PKMM).

Këto shtylla politike janë:

- **Planifikimi:** Zhvillimi i planeve për të përparuar axhendën e strategjisë së mbetjeve në lidhje me zbatimin.
- **Edukimi:** Edukimi i partnerëve dhe bashkëpunëtorëve kryesorë për të përmbushur potencialin e tyre brenda sistemit dhe për të lehtësuar zbatimin e reformave.
- **Mbështetja financiare:** Mbështetja financiare e burimeve njerëzore dhe vetë sistemit në mënyrën e duhur.
- **Kuadri ligjor:** Përafrimi me legjislacionin përkatës të Bashkimit Evropian në fushën e mjedisit për të siguruar hyrjen e suksesshme në BE në të ardhmen.
- Direktivat e BE-së dhe dokumentat strategjik, rekomandojnë që të gjithë planet në nivel kombëtar, rajonal dhe lokal duhet të bazohen në parimet e përgjithshme të paraqitur më poshtë:

Hierarkia e mbetjeve: Përparësitë në menaxhimin e mbetjeve vendosin "parandalimin dhe ripërdorimin" si alternativa më të preferueshme.

- **Parimi reduktues:** Minimizimi i gjenerimit të mbetjeve për të ruajtur burimet natyrore.
- **Parimi parandalues:** Reduktimi i impaktit të mbetjeve në shëndetin e njerëzve dhe mjedisin.
- **Parimi i afërsisë dhe vetëmjaftueshmërisë:** Mbetjet të trajtohen sa më afër vendit të prodhimit për të shmangur eksportin në vende të tjera.
- **Parimi i përgjegjësisë së prodhuesit:** Parimi “Ndotësi paguan” kërkon që prodhuesit duhet të mbulojnë kostot e menaxhimit të mbetjeve që gjenerojnë.

Qeveria Shqiptare është e angazhuar në procesin e anëtarësimit në Bashkimin Evropian dhe po punon për të përafruar dhe adoptuar legjislacionin në përputhje me standardet e BE-së. Në vitet e fundit, ka pasur përmirësime të konsiderueshme në fushën e legjislacionit për menaxhimin e mbetjeve në Shqipëri për të përmbushur standardet e Bashkimit Evropian.

3. ASPEKTE INSTITUCIONALE TË MENAXHIMIT TË MBETJEVE

Organizimi në nivel qendror

Aktorët kryesorë përgjegjës, në nivel kombëtar, në fushën e menaxhimit të mbetjeve janë Ministria e Turizimit dhe Mjedisit, Ministria infrastrukturës dhe Energjisë, Ministria e Shëndetësisë dhe Çështjeve Sociale dhe Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural.

Bazuar në legjislacionin mjedisor në fuqi, MTM është institucioni i specializuar dhe përgjegjës kryesor për hartimin e politikës së menaxhimit të mbetjeve; hartimin e legjislacionit, udhëzuesve dhe rregulloreve dhe zbatimin në nivel qendror me anë të dy autoriteteve të specializuara në

varësi të saj: Inspektorati Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve (ISHMPU) dhe Agjencinë Kombëtare të Mjedisit (AKM) dhe Agjensive Rajonale të Mjedisit (ARM).

ISHMPU (në zbatim të Ligjit nr. 10431) është përgjegjës dhe ushtron aktivitetin për garantimin e mbrojtjes së mjedisit në nivel qendror dhe për kontrollin dhe zbatimin e legjislacionit mjedisor (ku përfshihen edhe mbetjet) në të gjithë vendin për të gjithë konsumatorët që gjenerojnë mbetje. Ai vendos penalitete për shkeljet administrative apo mund të pezullojë aktivitete që nuk janë në përputhje me legjislacionin mjedisor; informon rregullisht autoritetet lokale për gjendjen e mjedisit, aktet ligjore të miratuara dhe projektet e miratuara; kontrollon regjistrin e ndotësve (ku përfshihen edhe mbetjet), rregulloret teknike dhe teknologjitë. ISHMPU bashkëpunon me autoritete të tjera në nivel qendror, rajonal dhe lokal (si p.sh. ARM, Inspektorati Shtetëror Shëndetësor ISHSH, IKMT-ja, Policinë Bashkiake etj.) për përmbushjen e detyrave të këtyre të fundit.

Agjensitë Rajonale të Mjedisit (në zbatim të Ligjit nr. 10431) janë autoritete të specializuara për monitorimin dhe mbrojtjen e mjedisit në nivel rajonal dhe, bashkë me AKM-më si njësi qendrore, përbëjnë rrjetin e agjencive mjedisore. Ato kanë për detyrë: (i) të realizojnë zbatimin e ligjeve mjedisore dhe atyre të manaxhimit të mbetjeve në nivel lokal dhe rajonal; (ii) të bashkëpunojnë me autoritetet lokale në zhvillimin e aksioneve, planeve, projekteve apo fushatave të sensibilizimit në nivel lokal; (iii) kanë përgjegjësi në miratimin e vendeve të grumbullimit të mbetjeve dhe japin, në bashkëpunim me autoritetet vendore, lejet mjedisore për impiantet lokale të mbetjeve apo aktivitete të tjera lokale.

MIE dhe më konkretisht Drejtoria e Politikave të Ujësjetës Kanalizimeve dhe Mbetjeve të Ngurta ka për detyrë formulimin dhe zbatimin e politikave kombëtare, normave dhe standardeve për shërbimet publike në fushën e mbetjeve urbane apo mbetjeve të tjera. MIE është autoriteti përgjegjës në nivel kombëtar për planifikimin, financimin, zbatimin dhe monitorimin e investimeve publike në fushën e manaxhimit të mbetjeve, rehabilitimit të fushave të venddepozitimeve, ngritjes së landfill-eve etj. Në zbatim të kuadrit ligjor, ajo duhet të përgatisë rregullore, teknika dhe metoda për të gjitha proceset e manaxhimit të mbetjeve si ndarja dhe grumbullimi i tyre, transporti dhe riciklimi, trajtimi dhe groposja etj. Gjithëqë, MTI është autoriteti kontraktues për koncesionin e aktiviteteve ekonomike nën përgjegjësinë e saj, duke përfshirë fushën e shërbimeve publike ku bën pjesë edhe manaxhimi i mbetjeve.

Këshilli Kombëtar i Territorit, në zbatim të kuadrit ligjor në fuqi, miraton lejen e sheshit dhe lejen e ndërtimit për objektet (si rrjedhojë edhe për landfill-et) me një sipërfaqe më të madhe se 0.5 ha që ndërtohen jashtë kufijve administrative të sipërfaqeve të qytetit/fshatit/zonave të banuara.

Ministria e Shëndetësisë dhe Çështjeve Sociale, në bashkëpunim me MTM dhe në zbatim të ligjit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve harton rregullore për manaxhimin e mbetjeve në nivele

të ndryshme të hierarkisë së manaxhimit të tyre dhe gjithë Tropojëtu harton dhe zbaton rregulloren për mbetjet spitalore (miratuar Udhëzimi Nr. 6, dt. 30.11.2007);

Inspektorati Shtetëror Shëndetësor është një autoritet në varësi të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Çështjeve Sociale, i cili ka për detyrë të kontrollojë dhe ndërmarrë veprime për të siguruar kushtet e nevojshme higjieno-sanitare për aktivitetet e ndryshme. Ai bashkëpunon me Inspektoratet Mjedisore dhe në raste të veçanta, edhe me inspektorate të tjera, sikurse edhe me autoritetet lokale për kryerjen e inspektimeve të aktiviteteve që lidhen me mbetjet. Aktiviteti i inspektoratit mbështetet në ligjin 7904 datë 8.3.1995 dhe ka për detyrë të vendosë gjopa për probleme që lidhen me mospastrimin e zonave urbane apo kur grumbullimi dhe depozitimi janë jo të përshtatshëm dhe bëhen të rrezikshëm për popullsinë. Përgjegjësia e inspektoratit shtrihet edhe në përcaktimin e vendgrumbullimit të mbetjeve.

Spitalet dhe gjithë prodhuesit e mbetjeve spitalore janë përgjegjës për administrimin e mbetjeve spitalore si dhe për projektimin e skemave të manaxhimit të mbetjeve të tyre, në përputhje me Planet Kombëtare të Manaxhimit të Mbetjeve dhe Planet e Manaxhimit të Mbetjeve të Rrezikshme.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (në bashkëpunim me MTM) është përgjegjëse për hartimin e rregulloreve për:

- Mbetjet industriale
- Mbetjet minerale
- Rehabilitimin e vend-depozitimeve në përputhje me specifikat.

Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural (në bashkëpunim me MTM) është përgjegjëse për hartimin e rregulloreve për mbetjet bujqësore dhe shtazore.

Ministria e Financës (në bashkëpunim me MM) është përgjegjëse për hartimin e legjislacionit për paraqitjen e taksave të ndryshme mjedisore.

Organizimi në nivel lokal

Detyrat dhe përgjegjësitë: Bazuar në ligjin nr. 139/2015 “Për Vetqeverisjen Vendore” dhe ligjin nr.10463 datë 22.09.2011 bashkitë janë përgjegjëse për të organizuar shërbimin e grumbullimit, transportit, trajtimit dhe depozitimit final të mbetjeve, duke i deleguar këto shërbime organeve lokale ose duke kontraktuar një kompani private të specializuar. Bashkia përcakton:

1. Strukturat bashkiake për administrimin dhe monitorimin e shërbimeve të manaxhimit të mbetjeve si dhe inspektimin e territorit urban;
2. Përcakton buxhetin e mjaftueshëm për mbulimin e shpenzimeve operative dhe të investimeve në fushën e mbetjeve; vendos tarifa për manaxhimin e mbetjeve urbane në

territorin nën juridiksionin e saj dhe autorizon organizmat publikë apo privatë që t'i grumbullojnë ato;

3. Harton dhe miraton rregullore lokale specifike territoriale për çdo metodë manaxhimi për mbetjet duke zbatuar rregulloret "tip" të miratuara nga MM, MTI dhe MSH;
4. Harton planet e manaxhimit të mbetjeve urbane në nivel lokal apo rajonal në bashkëpunim me autoritetet rajonale dhe autoritetet e tjera lokale fqinje;
5. Përcakton vendet dhe metodologjitë e përshtatshme për grumbullimin, trajtimin dhe depozitimin përfundimtar të mbetjeve në përputhje me kriteret mjedisore dhe planet e zhvillimit;
6. Mbledh të dhëna dhe mban regjistrin lokal të mbetjeve si dhe kryen fushata sensibilizuese.

Në përputhje me legjislacionin mjedisor dhe për mbetjet, bashkitë kanë detyrimet si më poshtë:

1. Të kujdesen për higjienën publike kur kjo rrezikohet nga ndotja që shkaktohet prej mbetjeve të gjeneruara apo atyre të braktisura;
2. Të zbatojnë projekte dhe investime për përmirësimin e gjendjes së mjedisit urban në lidhje me ndotjen e mbetjeve;
3. Të monitorojnë dhe inspektojnë të gjitha proceset e manaxhimit të mbetjeve nga grumbullimi deri në depozitimin përfundimtar në përputhje me standardet kombëtare mjedisore dhe rregulloret dhe manualët lokale;
4. Të inspektojnë "zotëruesin e mbetjeve" për të konfirmuar zbatimin e rregullave dhe standardeve në nivel kombëtar dhe lokal dhe të vendosë sanksione në rast shkeljesh;
5. Të bashkëpunojë me ARM për lëshimin e lejeve mjedisore për persona fizikë dhe juridikë që lidhen edhe me aktivitetin e tyre në raport me proceset e manaxhimit të mbetjeve;
6. Të bashkëpunojë me ISHMPU, ARM si dhe inspektoriate të tjerë për të ndërmarrë inspektime të mbetjeve dhe aktiviteteve që lidhen me to brenda territorit dhe juridiksionit lokal;
7. Çdo njësi e qeverisjes vendore është autoritet kontraktues për koncesionet lidhur me aktivitetet ekonomike nën juridiksionin përkatës dhe, si rrjedhojë, edhe për koncesionin e projekteve mbi mbetjet.

Këshilli Bashkiak: është autoriteti përfaqësues lokal me përgjegjësi të drejtpërdrejtë për miratimin e buxhetit të mbetjeve dhe investimeve, miratimin e strukturave urbane për administrimin e mbetjeve, miratimin e nivelit të tarifave të mbetjeve dhe miratimin e dokumenteve rregullatore dhe strategjike (plane, plan-veprime) dhe është i përfshirë në procesin e dhënies së lejes për një vend për mbetjet e rrezikshme.

Policia e bashkiake është përgjegjëse për të evidentuar dhe parandaluar ndotjen mjedisore dhe depozitimet e papërshtatshme të mbetjeve, dhe për të siguruar zbatimin e urdhërave, akteve lokale dhe vendimet në lidhje me manaxhimin e mbetjeve

3.3 Informacion përmbledhes mbi legjislacionin

Në tabelën më poshtë është bërë një përmbledhje e kuadrit ligjor Shqiptarë në fushën e Manaxhimit të mbetjeve:

Kuadri Ligjor për Manaxhimin e Mbetjeve	
Ligjet	Ligji nr. 10 463, datë 22.9. 2011 “Për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve”, amenduar me ligjin nr. 156, datë 10.10.2013
	Ligji nr. 9537, datë 18.5.2006 “Për menaxhimin e mbetjeve të rrezikshme”
	Ligji nr. 10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.
VKM-të	VKM nr. 428, datë 08.06.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore për hartën dixhitale venddeozitimeve të mbetjeve urbane”
	VKM nr.687 datë 29.07.2015 "Për miratimin për mbajtjen, përditësimin dhe publikimin e statistikave të mbetjeve"
	VKM nr.575 datë 24.06.2015 "Për miratimin e kërkesave për menaxhimin e mbetjeve inerte"
	VKM nr.387 datë 06.05.2015 "Për miratimin e rregullave për kontrollin e asgjësimit të PCB-ve, ç'ndotjen apo asgjësimin e pajisjeve që përmbajnë PCB dhe/ose asgjësimin e mbetjeve të PCB-ve të përdorura "
	VKM nr.127 datë 11.02.2015 "Për kërkesat për përdorimin në bujqësi të llumrave të ujrave të ndotura"
	VKM nr.641, datë 01.10.2014 "Për miratimin e rregullave për eksportin e mbetjeve dhe kalimin tranzit të mbetjeve jo të rrezikshme dhe mbetjeve inerte "
	VKM nr.608 datë 17.09.2014 "Për masat e nevojshme për grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve BIO si dhe kriteret dhe afatet për pakësimin e tyre"

	VKM nr.579 datë 03.09.2014 "Për një shtesë në vendimin nr.99, datë 18.02.2005 të Këshillit të Ministrave, për miratimin e Katalogut Shqipëtar të Klasifikimit të Mbetjeve"
	VKM nr.418 datë 25.06.2014 "Për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim"
	VKM nr.371 datë 11.06.2014 "Për miratimin e rregullave për dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme dhe të dokumentit të dorëzimit të tyre"
	VKM nr.229 datë 23.04.2014 "Për miratimin e rregullave për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe informacionit që duhet të përfshihet në dokumentin e transferimit"
	VKM nr.52, datë 05/02.2014 për disa ndryshime në Vendimin Nr.117, datë 13/02/2013 të Këshillit të Ministrave "Për kriteret që përcaktojnë kur disa tipe të metalit scrap pushojnë së qeni mbetje"
	VKM nr.117, datë 13/02/2013 "Për kriteret në bazë të të cilave përcaktohet kur disa tipe të metalit scrap pushojnë së qeni mbetje"
	VKM nr.957, datë 19/12/2012 "Për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike"
	VKM nr.866, datë 04/12/2012 "Për bateritë, akumulatorët dhe mbetjet e tyre"
	VKM nr.765, datë 07/11/2012 "Për miratimin e rregullave për grumbullimin e diferencuar dhe trajtimin e vajrave të përdorura"
	VKM nr.705, datë 10/10/2012 "Për menaxhimin e mbetjeve të automjeteve në fund të jetës"
	VKM nr.452, datë 11/07/2012 "Për landfill-et e mbetjeve"
	VKM nr.177, datë 06/03/2012 "Për ambalazhet dhe mbetjet e tyre"
	VKM nr.178, datë 06/03/2012 "Për incinerimin e mbetjeve"

	VKM nr.175, datë 19/01/2011 "Për miratimin e strategjisë kombëtare të menaxhimit të mbetjeve dhe të planit kombëtar të menaxhimit të mbetjeve"
	VKM nr.798, datë 29/09/2010 për miratimin e rregullores "Për administrimin e mbetjeve spitalore"
	VKM nr.99, datë 18/02/2005 "Për miratimin e katalogut Shqipëtar të klasifikimit të mbetjeve"
Udhëzime	Udhëzim nr.1738, datë 12.03.2015 "Mbi kriteret e studim-projektimit për rehabilitimin e vend-depozitimeve të mbetjeve të ngurta urbane, si dhe ndërtimin e Landfilleve apo impianteve të trajtimit të mbetjeve të ngurta urbane"

Përmbledhje e kuadrit ligjor

4. PËRSHKRIMI I SITUATËS SË PËRGJITHSHME

4.1 Të dhëna gjeografike dhe demografike

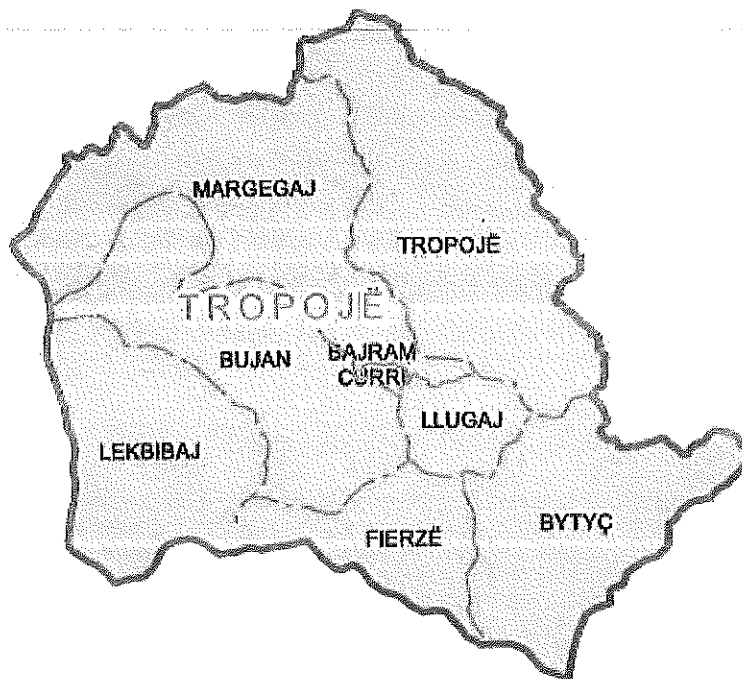
Pozita Gjeografike

Bashkia Tropojë është një nga bashkitë më verioro-verilindore të Republikës së Shqipërisë dhe bën pjesë në përbërje të qarkut Kukësit . Ajo shtrihet në një territor me sipërfaqe prej **rreth 1,043 km²**, duke u renditur ndër bashkitë më të mëdha të vendit për nga hapësira territoriale. Pozita e saj kufitare i jep një rëndësi të veçantë strategjike, si në aspektin e bashkëpunimit ndërkufitar, ashtu edhe për zhvillimin ekonomik, turizmin dhe ruajtjen e burimeve natyrore.

Bashkia kufizohet:

- në veri me Republikën e Malit të Zi
- në lindje me Republikën e Kosovës
- në jug me Bashkinë Has
- në perëndim me Bashkinë Malësi e Madhe (qarku Shkodër).

Qendra e bashkisë është qyteti i **Bajram Currit**, i cili ndodhet në një pozicion gjeografik të favorshëm në luginën e lumit Valbonë, i rrethuar nga male të larta dhe me akses të drejtpërdrejtë në rrugë rajonale dhe kombëtare. Bashkia përfshin disa njësi administrative si: **Tropojë, Margegaj, Bujan, Bytyç, Fierzë, Lekbibaj dhe Llugaj.**

Relievi i Tropojës është kryesisht malor dhe alpin, me lartësi që variojnë nga 190 metra në zonat e ultësirës, deri në 2,694 metra në **Majën e Jezercës**, që është maja e dytë më e lartë në territorin e Shqipërisë. Kjo morfologji unike natyrore përfshin luginat e thella, masivet e dendura pyjore, formacione shkëmbore dhe peizazhe të rralla alpine që ofrojnë kushte të përshtatshme për zhvillimin e turizmit të qëndrueshëm, bujqësisë malore dhe ruajtjen e biodiversitetit.

Bashkia Tropojë përshkohet nga lumenj me rëndësi si **Valbona** dhe **Gashi**, të cilët jo vetëm që përfaqësojnë pasuri ujore të rëndësishme, por gjithë Tropojëtu janë pjesë e zonave të mbrojtura kombëtare dhe ndërkombëtare. Zona përfshihet në mënyrë të konsiderueshme në **Parkun Kombëtar të Luginës së Valbonës** dhe **Rezervatin e Rrethinës së Gashit**, që është shpallur pjesë e **Trashëgimisë Botërore Natyrore të UNESCO-s** si pyll i virgjër alpin.

Kjo pozitë gjeografike e bën Bashkinë Tropojë një zonë me potencial të lartë zhvillimi në fushat e turizmit natyror, prodhimit bujqësor ekologjik, ruajtjes së biodiversitetit dhe menaxhimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore. Njëkohësisht, sfidat që burojnë nga terreni i thyer, infrastruktura rrugore e kufizuar dhe largësia nga qendrat urbane të mëdha, kërkojnë një planifikim të kujdesshëm dhe të integruar në funksion të zhvillimit të qëndrueshëm të territorit.

Bashkia Tropojë, megjithëse një nga zonat më të pasura natyrore në Shqipëri përse i përket biodiversitetit, ujërave të pastra, peizazheve alpine dhe resurseve pyjore, përballët me një sërë sfidash dhe problematikash mjedisore që lidhen kryesisht me zhvillimin e pakontrolluar, mungesën e investimeve në infrastrukturë mjedisore, presionin njerëzor mbi ekosistemet dhe mungesën e ndërgjegjësimit publik. Këto probleme ndikojnë drejtpërdrejt në cilësinë e mjedisit dhe në mundësinë për zhvillim të qëndrueshëm të zonës.

1. Mbetjet urbane dhe rurale

- Mungesa e sistemit të integruar për grumbullimin, ndarjen dhe trajtimin e mbetjeve në të gjithë territorin e bashkisë, veçanërisht në fshatra dhe zona të thella.
- Hedhja e mbetjeve në natyrë, buzë lumenjve, në pyje dhe në rrugët rurale.
- Mungesa e vendgrumbullimeve të certifikuara dhe të menaxhuara sipas standardeve mjedisore.

2. Ndotja e ujërave

- Derdhja e ujërave të zeza pa trajtim në lumenj dhe përrrenj, përfshirë Valbonën dhe Gashin.
- Rrezikim i burimeve të ujit të pijshëm për shkak të ndotjes nga mbetjet dhe mungesa e rrjeteve të kanalizimeve në zonat rurale.

3. Dëmtimi i pyjeve

- Dëmtimet nga zjarret.
- Erozioni i tokës si rezultat i mungesës së rigjenerimit pyjor.

4. Zhvillimi turistik pa kontroll mjedisor

- Ndërtimet e pakontrolluara në zonat e mbrojtura, që çënojnë habitatet natyrore dhe peizazhin.
- Rritja e presionit turistik në muajt e verës, duke tejkaluar kapacitetet mjedisore të zonës.
- Mungesa e menaxhimit të mbetjeve dhe kanalizimeve në struktura turistike në fshatra.

5. Rreziqet nga ndryshimet klimatike

- Shkurtimi i stinës së borës dhe rritja e temperaturave ndikon në zhvendosjen e habitateve të florës dhe faunës alpine.
- Rritje e frekuencës së zjarreve në pyje gjatë verës për shkak të thatësisë dhe mungesës së monitorimit.

6. Degradimi i tokës bujqësore

- Përdorimi i pakontrolluar i kimikateve në disa zona, sidomos në luginat bujqësore.
- Braktisja e tokave dhe mungesa e sistemit të vaditjes krijojnë probleme në ruajtjen e cilësisë së tokës.

7. Mungesa e edukimit dhe ndërgjegjësimit mjedisor

- Nivel i ulët informimi i komunitetit për mbrojtjen e mjedisit dhe përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore.
- Mungesë e përfshirjes së shkollave dhe organizatave lokale në aktivitete për mjedisin.

Përfundim

Për të adresuar këto problematika, Bashkia Tropojë ka nevojë për:

- investime në infrastrukturë mjedisore (landfille, kanalizime, impiante të trajtimit),
- përforcim të strukturave inspektuese dhe zbatimit të ligjit,
- fushata të edukimit dhe ndërgjegjësimit,
- menaxhim të integruar të turizmit dhe zonave të mbrojtura.
- Përmirësimi i sistemit vaditës .

4.2 Të Dhëna Demografike – Bashkia Tropojë

1. Popullsia sipas Njësive Administrative

Bashkia përbëhet nga 8 njësitë administrative, me një total prej **28 224 banorësh** të regjistruar sipas zyrës së gjendjes civile bashkia Tropojë.

Njësia Administrative	Popullsia 2023	Meshkuj	Femra
Bajram Currri	8037	4122	3915
Tropojë (fshati)	5758	3009	2749
Margegaj	3254	1681	1573
Bujan	2869	1460	1409
Fierzë	2372	1216	1156
Llugaj	2250	1091	1159
Bytyç	2149	1101	1048
Lekbibaj	1535	807	728
Totali	28 224	14 487	13 737

2. Struktura Gjeneruese dhe Grupmosha për Njësitë Administrative

Nga të dhënat e Censurit 2023 (më të detajuara sipas njësive administrative)

Njësia Administrative	Gjithsej	Meshkuj	(0–14/15–64/65+)	Femra	(0–14/15–64/65+)
Bajram Currri	4,113	2,026	352 / 1347 / 327	2,087	319 / 1,444 / 324
Tropojë (fshati)	2,560	1,286	217 / 897 / 202	1,274	220 / 818 / 236
Margegaj	1,907	941	180 / 601 / 160	966	168 / 617 / 181
Bujan	1,738	864	162 / 529 / 173	874	245 / 534 / 195

Njësia Administrative	Gjithsej	Meshkuj	(0–14/15–64/65+)	Femra	(0–14/15–64/65+)
Fierzë	1,149	589	100 / 381 / 108	560	92 / 352 / 116
Llugaj	1,190	573	128 / 362 / 83	617	106 / 394 / 117
Bytyç	888	445	80 / 293 / 72	443	65 / 304 / 74
Lekbibaj	644	349	52 / 236 / 61	295	55 / 182 / 58
Totali Bashkia	14,189	7073	1244/4646/1186	7,116	1270/4645/1301

Këto të dhëna japin një bazë për analizë demografike në planin përkatës, dhe mund të përdoren si afat-referencë për ndryshimet ndër vite.

Treguesit e sygjjeruar gjinorë dhe socialë për Planin vendor të Menaxhimit të Mbetjeve

Fusha	Treguesi	Njësia Matëse	Vlera për Tropojën	Shënime / Burimi
Akses dhe përfshirje	Përqindja e njësive administrative që ofrojnë shërbim për komunitetet rome dhe egjiptiane	%	100%	Në Tropojë ka komunitete rome/egjiptiane të identifikuar
Akses dhe përfshirje	Përqindja e familjeve në ndihmë ekonomike që mbulohen me të rregullt shërbim pastrimi	%	80%	Bazuar në mbulimin territorial të shërbimit të pastrimit nga ndërmarrja lokale
Akses dhe përfshirje	Përqindja e familjeve në nevojë që përfitojnë lehtësi fiskale për tarifat e shërbimeve publike (Tarifa e pastrimit)	%	100%	Bazuar në paketën fiskale të miratuar në KB për vitin 2025
Pjesëmarrje dhe vendimmarrje	Përqindja e grave dhe grupeve vulnerabël të përfshira në konsultimet publike për Planin e Menaxhimit të Mbetjeve	%	15%	Në takimet e zhvilluara, përfaqësimi i grave ka qenë i ulët
Punësim dhe ekonomi qarkulluese	Përqindja e grave dhe personave vulnerabël të punësuar në sektorin e mbetjeve dhe të riciklimit	%	20%	Nga 31 punonjës në Sektorin e Pastrimit janë të punësuar 10 punonjëse femra
Cilësia e shërbimit	Përqindja e ankesave për shërbimin e mbledhjes së mbetjeve të adresuara në zonat me komunitet vulnerabël	%	TBD	Të dhënat nuk janë të disagreguara sipas komuniteteve
Ndërgjegjësim dhe edukim	Numri i fushatave për ndarjen në burim të mbetjeve që targetojnë gra, fëmijë dhe komunitete në nevojë	Numër	1	Një fushatë e zhvilluar me komunitetin në 2024-2025

Transparencë dhe llogaridhënie	Përqindja e informacionit të publikuar mbi kontratat dhe tarifatat e mbetjeve në mënyrë të kuptueshme për publikun	%	70%	Të dhënat bazë mbi tarifatat janë publike, jo plotësisht të kuptueshme
--------------------------------	--	---	-----	--

3. Migrimi i Brendshëm dhe Mosha Mesatare

- Sipas raportit të vitit 2023, Bashkia Tropojë përjeton një **neto-migrim të brendshëm** me humbje prej **-168 banorë në vit**.
- Popullsia në rënie reflekton reduktim në grupmoshat e reja dhe ndikim të emigracionit drejt qyteteve të mëdha dhe jashtë vendit.
- Mosha mesatare nuk është publikuar në nivel bashkie, por tendencat e ndryshme demografike dhe migracioni i të rinjve sugjerojnë se mosha mesatare është e lartë dhe rritet (për shkak të largimit të të rinjve dhe lindshmërisë në rënie).

Impakt në Planin e Menaxhimit të Mbetjeve

- **Tkurrja qendrore e popullsisë** në njësi të caktuara (si Bajram Curri me densitet më të lartë) kërkon mbështetje më intensive për ofrimin e shërbimit të pastrimit.
- **Migracioni i brendshëm negativ** sugjeron fokus në optimizim të shërbimit në njësitë me popullsi në rënie dhe konsolidim në ato me mbetje operative.
- Strategjitë edukimi dhe sensibilizimi duhet të përshtaten me përbërjen gjinore dhe moshore të çdo njësie.

4.3 Struktura Ekonomike

Bashkia Tropojë ka një ekonomi kryesisht **bujqësore dhe pyjore**, me potencial të konsiderueshëm në sektorin e turizmit natyror dhe zhvillimin rural. Struktura ekonomike është e karakterizuar nga:

4.3.1.1 1. Bujqësia dhe Blegtoria

- **Bujqësia malore:** Kultivimi i produkteve bujqësore si misri, gruri, perimet dhe veçanërisht gështenja, e cila është një produkt tradicional i zonës. Bujqësia është kryesisht në nivel familjar dhe me teknologji tradicionale.
- **Blegtoralia:** Shumë familje merren me blegtorinë e vogël dhe të mesme, duke ofruar produkte të freskëta si qumësht, djathë dhe mish.
- **Pyjet dhe industria e drurit:** Tropoja ka sipërfaqe të mëdha pyjore, që janë burim i drurit të zjarrit dhe drurit industrial, por ky sektor përballet me sfida lidhur me menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve.

2. Burimet e të Ardhurave

- Shumica e të ardhurave të familjeve vijnë nga bujqësia, blegtoria dhe aktivitetet rurale.

- Migrimi i madh ka sjellë edhe remitancat nga diaspora, që janë një burim i rëndësishëm financiar për familjet lokale.
- Pjesa e sektorit formal është e kufizuar dhe shumë pak industrializim apo shërbime zhvillohen në mënyrë të organizuar.

3. Infrastrukturë Ekonomike

- Infrastruktura rrugore është e kufizuar, veçanërisht në zonat rurale dhe malore, duke vështirësuar qarkullimin e produkteve dhe aksesin në tregje.
- Mungojnë investimet në impiante për përpunimin e produkteve bujqësore dhe të drurit.
- Ka mungesë të infrastrukturës bazë për riciklimin dhe menaxhimin e mbetjeve industriale dhe urbane.

4. Sfida Ekonomike

- Niveli i lartë i varfërisë dhe papunësisë, veçanërisht në zonat rurale.
- Emigracioni i të rinjve drejt qyteteve të mëdha apo jashtë vendit, duke çuar në plakjen e popullsisë dhe zvogëlim të fuqisë punëtore.
- Mungesa e investimeve në teknologji bujqësore moderne dhe shërbime mbështetëse.
- Mungesa e infrastrukturës për menaxhimin e mbetjeve dhe riciklimin, e cila ndikon negativisht në mjedis dhe ekonominë lokale.

5. Potenciale Zhvillimi

- **Turizmi ekologjik dhe malor**, duke përfshirë nga peizazhet e bukura natyrore, parkun kombëtar dhe trashëgimia kulturore.
- **Agrikultura organike dhe produkte tradicionale**, duke promovuar produktet tipike si gështenja, mjaltë, dhe produkte të bulmetit.
- **Investime në menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve** dhe zhvillimin e industrisë së drurit me qëndrueshmëri.
- **Zhvillimi i shërbimeve të riciklimit dhe menaxhimit të mbetjeve**, që mund të krijojë vende pune dhe të përmirësojë kushtet mjedisore.

4.3.1.2 2.Turizmi

Bashkia Tropojë është një nga destinacionet më të rëndësishme natyrore në Shqipëri, e njohur për bukuritë e saj malore, lumenjtë e kristaltë, parkun kombëtar të Valbonës dhe trashëgiminë kulturore. Turizmi në këtë zonë ka potencial të madh për zhvillim, duke ofruar ekoturizëm, turizëm malor dhe kulturor.

2. Llojet e Turizmit

- **Turizmi malor dhe natyror:** Ekskursione në Parkun Kombëtar të Valbonës, hiking, sporte dimërore dhe eksplorime të faunës dhe florës.

- **Turizmi rural:** Vizita në fshatra të traditës me arkitekturë karakteristike dhe gatime tradicionale.
- **Turizmi kulturor:** Festat dhe ngjarjet lokale, muzetë dhe trashëgimia historike.
- **Turizmi aventurë:** Rafting në lumenj, ngjitje në male, dhe sporte të tjera ekstreme.

3. Infrastrukturat dhe Shërbimet

- Ndërtesat dhe akomodimi janë në zhvillim, me një numër të rritur strukturash mikpritëse si hotele të vogla, shtëpi pritëse dhe kampingje.
- Rrjetet rrugore kanë përmirësuar aksesin, por ka ende sfida në zona malore të vështira për t'u arritur.
- Shërbimet turistike përfshijnë guida lokale, restorante me produkte autentike dhe aktivitete të organizuara.

4. Sfida në Zhvillimin e Turizmit

- Mungesa e planifikimit të qëndrueshëm turistik dhe infrastrukturës së mbetjeve, që rrezikon ndotjen e zonave natyrore.
- Presioni mbi burimet natyrore gjatë sezonit të lartë turistik, që mund të çojë në degradim mjedisor.
- Mungesa e ndërgjegjësimit për ruajtjen e mjedisit dhe praktikën e qëndrueshme të turizmit nga operatorët lokalë.
- Investime të pamjaftueshme në marketing dhe promovim ndërkombëtar.

5. Mundësi dhe Potenciale

- Zhvillimi i turizmit të qëndrueshëm duke integruar menaxhimin e mbetjeve dhe edukimin mjedisor.
- Bashkëpunimi me komunitetin lokal për zhvillimin e aktiviteteve turistike që ruajnë traditat dhe natyrën.
- Krijimi i rrjetit të ecjeve dhe pikave turistike të mirëorganizuar dhe të mirëmbajtura.
- Përdorimi i burimeve natyrore dhe kulturore për promovim dhe zhvillim të qëndrueshëm ekonomik.

4.3.1.3 3. Industria e Vogël dhe Punësimi

Bashkia Tropojë karakterizohet kryesisht nga një ekonomi rurale dhe bujqësore, ku industria e vogël ka një rol të kufizuar. Sektori i industrisë së vogël përbëhet kryesisht nga:

- **Prodhimi tradicional bujqësor dhe ushqimor**, si përpunimi i produkteve të bulmetit, mjaltit, gështenjës dhe produkteve të tjera lokale.
- **Punët artizanale dhe dorezisë**, që lidhen me traditat kulturore dhe produktet turistike.
- **Ndërtimi dhe shërbimet lokale**, me ndërmarrje të vogla që ofrojnë punë në ndërtim dhe mirëmbajtje.

2. Niveli i Punesimit

- Puna në Bashkinë Tropojë mbetet kryesisht në sektorin informal dhe bujqësor, me një përqindje të vogël të punësimit në sektorin formal industrial dhe shërbime.
- Shkalla e papunësisë është relativisht e lartë, veçanërisht tek të rinjtë dhe në zonat rurale.
- Shumë të rinj migrojnë drejt qyteteve të mëdha ose jashtë vendit për kërkim pune, duke ulur fuqinë punëtore në zonë.

3. Sfida në Zhvillimin e Industrisë së Vogël dhe Punesimit

- Mungesa e kapitalit dhe infrastrukturës moderne për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla.
- Kufizimet në aksesin në tregje të gjera dhe mungesa e mbështetjes për inovacion dhe teknologji.
- Papunësia strukturore dhe largimi i forcës punëtore të kualifikuar.
- Mungesa e programeve të trajnimit dhe zhvillimit të aftësive profesionale në nivel lokal.

4. Mundësi për Zhvillim

- Promovimi i produkteve tradicionale dhe zhvillimi i markave lokale që mund të hyjnë në tregje kombëtare dhe ndërkombëtare.
- Ngritja e inkubatorëve të biznesit dhe programeve të mbështetjes për ndërmarrjet e vogla.
- Investime në trajnimin profesional dhe përgatitjen e fuqisë punëtore për kërkesat e tregut.
- Zhvillimi i shërbimeve dhe industrisë së lehtë, duke përfshirë riciklimin dhe menaxhimin e mbetjeve si një sektor potencial pune.

4.3.1.4 4. Shëbimet dhe Infrastrukturë

- Bashkia Tropojë ka një rrjet rrugor që lidh kryesisht qendrën urbane Bajram Currin me fshatrat dhe zonat malore.
- Rrugët kryesore janë të asfaltuara, por shumë rrugë rurale janë të pakalueshme gjatë dimrit ose në kohë me reshje të mëdha.
- Mungesa e transportit publik në disa zona e vështirëson lëvizjen e banorëve dhe qarkullimin e produkteve bujqësore.

2. Shërbimet Publike

- Shërbimet e ujësjellësit dhe kanalizimeve janë të pranishme kryesisht në qendrën e bashkisë dhe disa fshatra më të mëdha.
- Në zonat rurale shpesh mungon infrastruktura e kanalizimit, duke shkaktuar ndotje të tokës dhe ujërave sipërfaqësore.
- Bashkia po punon për përmirësimin e furnizimit me ujë dhe zgjerimin e rrjetit në zonat më të largëta.

3. Energjia Elektrike

- Furnizimi me energji elektrike mbulon shumicën e territorit, megjithëse në zonat malore ka ndërprerje të shpeshta, sidomos gjatë dimrit.
- Ka nevojë për investime në modernizimin e rrjetit dhe burimeve të energjisë së ripërtëritshme.

4. Infrastruktura Shëndetësore dhe Arsimore

- Në Bajram Curri dhe njësitë kryesore ka qendra shëndetësore dhe shkolla, por në fshatra të largëta mungesa e shërbimeve është e dukshme.
- Infrastrukturat shëndetësore janë të kufizuara dhe me mungesë personeli, që ndikon në aksesin e banorëve ndaj kujdesit mjekësor.

5. Infrastruktura për Menaxhimin e Mbetjeve

- Bashkia disponon shërbime bazë të pastrimit dhe mbledhjes së mbetjeve në qytet dhe disa fshatra.
- Nuk ka ende një sistem të zhvilluar për ndarjen në burim, riciklimin dhe trajtimin e mbetjeve industriale dhe organike.

6. Teknologji dhe Komunikacion

- Rrjeti i telekomunikacionit dhe internetit është në përmirësim, por në zonat malore dhe rurale mbetet i kufizuar.
- Modernizimi i komunikimit është i rëndësishëm për zhvillimin ekonomik dhe shërbimeve publike.

4.3.1.5 5. Tregjet dhe Eksporti

1. Tregjet Lokale dhe Rajonale

- **Tregjet kryesore të Bashkisë Tropojë** janë në qytetin Bajram Curri, ku zhvillohen tregje të përditshme me produkte bujqësore, ushqimore, dhe mallra të ndryshme.
- Fshatrat dhe njësitë administrative kanë tregje më të vogla lokale, ku kryesisht shiten produktet e zonës për banorët lokalë.
- Mungesa e rrjeteve të mëdha tregtare dhe infrastrukturës kufizon zhvillimin e tregtisë së organizuar në zonë.

2. Eksporti i Produkteve

- Eksporti nga Tropoja fokusohet kryesisht në **produkte bujqësore dhe pyjore**, si Boronice, gështenja, druri, mjaltë dhe produkte të bulmetit.

- Boronica dhe Gështenja janë dy nga produktet kryesore me potencial eksporti në tregjet rajonale dhe europiane.
- Industria e përpunimit dhe paketimit të produkteve eksportuese është në zhvillim e sipër, por kërkon investime dhe modernizim.

3. Sfidat në Tregtim dhe Eksport

- Mungesa e certifikimeve të produkteve organike dhe standardeve ndërkombëtare pengon hyrjen në tregje të mëdha.
- Logjistika dhe infrastruktura e transportit janë të kufizuara, duke rritur kostot e eksportit dhe vonesat.
- Nuk ka rrjete të forta bashkëpunimi midis prodhuesve dhe ndërmarrjeve për të rritur kapacitetet e eksportit.

4. Mundësi për Zhvillim

- Përmirësimi i infrastrukturës së transportit dhe magazinimit për të lehtësuar qarkullimin e mallrave.
- Mbështetja për certifikime të produkteve dhe standardizim për tregjet ndërkombëtare.
- Zhvillimi i bashkëpunimeve midis fermerëve, ndërmarrjeve të vogla dhe institucioneve për përmirësimin e zinxhirit të vlerës.
- Promovimi i markës “Tropojë” për produkte tradicionale dhe organike si një vlerë e shtuar për eksport.

4.3.1.6 Mbeshtetje Nga Fondet Kombëtare dhe Ndërkombëtare

- **Programet e Qeverisë Shqiptare:** Bashkia përfiton fonde nga programet kombëtare për zhvillim rural, bujqësi, menaxhim mjedisor dhe infrastrukturë.
- **Fondi i Zhvillimit Rajonal:** Investime për përmirësimin e infrastrukturës, shërbimeve dhe zhvillimit ekonomik në zonat rurale si Tropoja.
- **Programi Kombëtar për Menaxhimin e Mbetjeve:** Financime për krijimin e sistemeve të menaxhimit të mbetjeve urbane dhe riciklimit në nivel vendor.
- **MBPP (Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural):** Projekte për mbështetje të fermerëve dhe zhvillim të qëndrueshëm të bujqësisë.

Fondet Ndërkombëtare

- **Bashkimi Evropian (BE):** Programi IPA dhe Horizon Europe mbështesin projekte për zhvillim të qëndrueshëm, menaxhim mjedisor, energji të ripërtëritshme dhe zhvillim rural.
- **Bankat Ndërkombëtare (Banka Botërore, BERZH):** Financime dhe asistencë teknike për projekte infrastrukturore dhe zhvillimore në zonat malore dhe rurale.

- **Organizata Ndërkombëtare dhe Fondacione:** UNDP, GIZ, FAO dhe të tjera ofrojnë fonde dhe ndihmë teknike për projekte të menaxhimit të pyjeve, mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit rural.
- **Fondet e IPA për Shqipërinë:** Fondet për bashkëpunim rajonal, zhvillim ekonomik dhe menaxhim mjedisor me fokus në zonat me potencial turistik dhe pyjor.

4.4 Analiza e gjendjes për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve 2021-2025

Shërbimi i pastrimit dhe mbetjeve kryhet nga drejtoria e Shërbimeve Komunitare, nën Sektorin e Pastrimit dhe menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Tropojë. Bashkia ofron shërbimin e pastrimit në 70% të zones urbane dhe semiurban ku përfshihen 8 njësi administrative Njesia Qendër (Bajram Curri) , (NJA Tropojë, NJA Llugj, NJA Bujan, NJA Lekbibaj, NJA Fierzë, NJA Berishë-Bytyç, NJA Mrgegaj). Shërbimi ofrohet çdo ditë të javës sipas zonave të përcaktuara nga ndarja e lagjeve të qytetit. Drejtoria e Shërbimeve ka në dispozicion 3 mjete teknologjike sipas skemës 1+2 (1 shofer dhe 2 punëtorë). E njëjta skemë aplikohet dhe në Njësit e përmendura me sipër të cilave ju vjen në ndihmë kamioncina me skemën 1+ 2 (1 shofer dhe 2 punëtorë), për pastrim në zona ku makina teknologjike për arsye të distancës dhe infrastrukturës nuk ka qenë e mundur të shkojë është kryer në këtë mënyrë.

Aktualisht, në bashkinë Tropojë funksionojnë një vend-depozitim për mbetjet urbane, në Koj i cili është funksional.

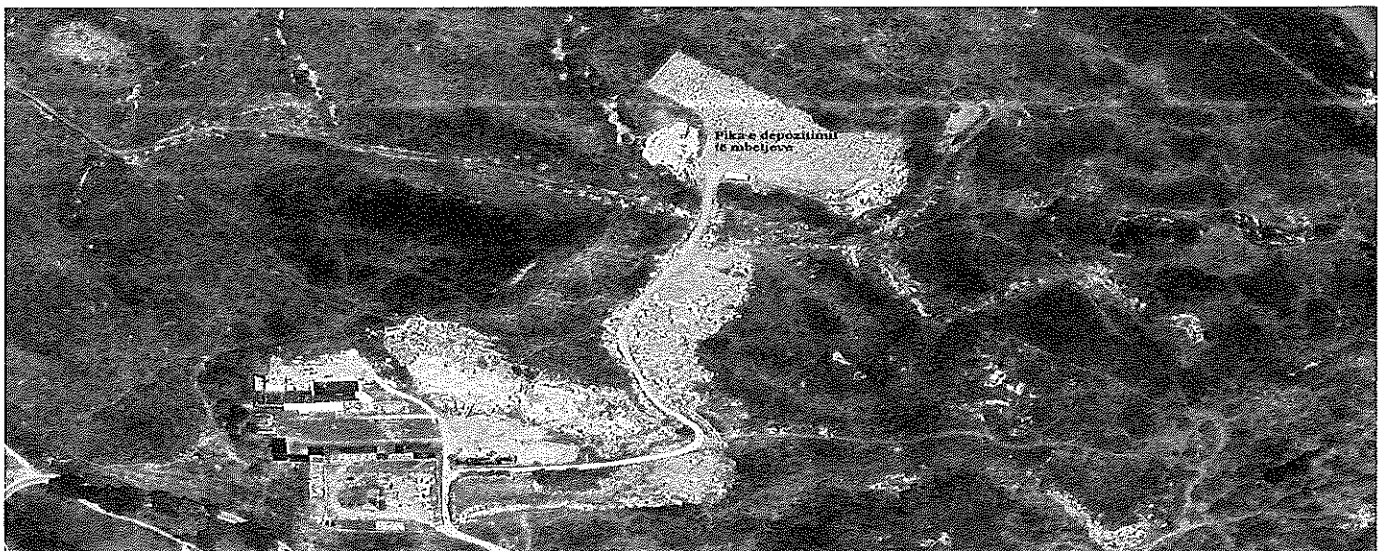

Figura 2- Pika e depozitimit të mbetjeve.

Ka një kapacitet të personelit prej 55 personash. Inventari i makinerive në funksion të menaxhimit të mbetjeve urbane dhe inerte është 3 (mjete) për vitin 2026 janë parashikuar shtimin e makinerive. Numri i kontinierëve është 500 copë në gjendje të mirë funksionale.

Figura 3 - Mjet i transportit të mbetjeve.

Ndërkohë në Bashkinë Tropojë ka edhe disa zona , të cilat bashkia i konsideron si qendra të mëdha të gjenerimit të mbetjeve:

1. Qyteti Bajram Curri

- Është **qendra administrative** e Bashkisë Tropojë dhe zona me popullsinë më të madhe.
- Ka tregje, institucione publike, shkolla, spitale, biznese dhe restorante.
- Gjeneron **mbetje të përditshme komunale** me volum të lartë.

2. Zona e bllokut të pallateve në lagjet e qytetit

- Përfshin lagjet: **Partizani, Valbona, Dardania, Katund i Vjetër** etj.
- Ka ndërtim të dendur dhe mungesë të menaxhimit selektiv të mbetjeve.
- Shfaq probleme me grumbullimin dhe depozitimin informal.

3. Tregjet dhe zonat tregtare

- P.sh., **tregu i qytetit Bajram Curri** dhe tregjet periodike në njësitë administrative.
- Gjenerojnë mbetje organike, plastike, kartoni, tekstili dhe mbetje nga produktet bujqësore.

4. Njësitë Administrative me aktivitet ekonomik e turistik

- **Valbonë – Margegaj**: Zonë turistike me fluks të lartë gjatë sezonit.
- **Dragobia dhe Rrogami**: Ndikohen nga turizmi dhe kanë struktura akomoduese.
- Mbetjet në këto zona janë kryesisht të **natyrës urbane dhe të shërbimeve** (plastikë, ushqim, pije, paketim etj).

5. Objekte institucionale dhe shkollore

- Spitali, shkollat 9-vjeçare dhe të mesme, bashkia, komisariati, gjykata.
- Gjenerojnë mbetje të rregullta urbane dhe letër, plastikë, mbetje të printerëve etj.

6. Zonat me aktivitete ndërtimi

- Kryesisht në qytet dhe zonat në zhvillim rreth tij.
- Gjenerojnë **mbetje inerte** (gurë, zhavorr, beton, tulla, mbetje druri etj), që shpesh depozitohen pa leje.

4.5 Burimet njerëzore

Shërbimi i pastrimit dhe menaxhimit të mbetjeve ofrohet nga vetë bashkia. Përgjegjësi i sektorit të pastrimit dhe menaxhimit të mbetjeve është Përgjegjësi i Sektorit të Pastrimit dhe Mbetjeve. Detyrat e tij konsistojnë në drejtimin dhe organizimin e punës me brigadierin e grupit të pastrimit, duke mbajtur nën monitorim të vazhdueshëm grupet e punës dhe realizimin e detyrave nga ana e punonjësve. Ai raporton, në mënyrë periodike për gjendjen e sektorit, tek Drejtori i Shërbimeve Komunitare. Përgjegjësi i sektorit të pastrimit dhe menaxhimit të mbetjeve përgatit planet mujore e vjetore për sektorin dhe i paraqet për miratim në institucion.

Për menaxhimin e mbetjeve janë në dispozicion 3 shoferë, 5 punëtorë për pastrimin e kontenierëve, të ndarë në tre grupe pune dhe 12 punëtor për pastrime të tjera.

Nr.	Njësia Administrative (NJA)	Nr.Banorëve sipas Censurit 2023	Nr. Banorëve sipas G.J.C	Ofrohet pastrim
1	Bajram Curri (qytet)	4,113	8,037	po/plotësisht
2	Bujan	1,738	2,869	po/pjesërisht
3	Margegaj	1,907	3,254	po/pjesërisht
4	Tropojë	2,560	5,758	po/80%
5	Lekbibaj	644	1,535	po/pjesërisht
6	Bytyç	888	2,149	po/pjesërisht
7	Fierze	1,149	2,372	po/plotësisht
8	Llugaj	1,190	2,250	po/plotësisht

Tabela 2- Situata e ofrimit të shërbimit në bashkinë Tropojë

4.6 Mjetet

4.6.1 Kontenierë

Bashkia, në total, ka në dispozicion një numër të caktuar konetierësh, të cilët janë shpërndarë në qytet dhe në njësitë e saj administrative. Në varësi të kapacitetit të tyre më poshtë përcaktohet edhe numri i tyre:

- 150 kontenier plastik Donacion i Ambasadës Japoneze të ardhur në viti 2022 1.1 m³
- 320 kontenier metalik në gjendje 1.1m³
- 30 kontenier metalik të rinjë 1.1m³ të ardhur në dhjetor 2024 për shpërndarje në tre mujorin e parë të vitit 2025 në njësi administrative.

Shpërndarja e koshave ardhur nga Ambasada Japoneze

Kosha të vendosur në terren rural dhe urban.

4.6.2 Kamionë

Bashkia Tropojë zotëron 3 mjete teknologjike për të kryer largimin e mbetjeve, si më poshtë:

- 1 kamion me kapacitet mbajtës 9 ton.
- 1 kamion me kapacitet mbajtës 8.5 ton.
- 1 kamion me kapacitet mbajtës 8 ton
- 1 kamionçinë në gjendje pune kryen pastrime të mbetjeve inerte dhe voluminoze të ndryshme.

4.7 Mbledhja dhe transporti i mbetjeve

Shërbimi i grumbullimit dhe transportit të mbetjeve në Bashkinë Tropojë mbulohet nga strukturat publike të bashkisë dhe ofrohet në qytetin e Bajram Currit dhe në 7 njësi administrative përreth.

- Në qytetin e **Bajram Currit**, pastrimi kryhet çdo ditë të javës, pra 7 herë në javë, për shkak të dendësisë së popullsisë dhe fluksit të lartë të mbetjeve.
- Në **njësinë administrative Llugaj**, pastrimi kryhet 2 herë në javë, duke siguruar një ritëm të rregullt për mbledhjen e mbetjeve në zonat e banuara.
- Në **njësinë administrative Bujan**, shërbimi ofrohet 2 herë në javë, duke mbuluar qendrat e banuara dhe segmentet kryesore rrugore.
- Në **njësinë administrative Tropojë**, grumbullimi i mbetjeve realizohet 3 herë në javë, me një shtrirje më të gjerë për shkak të përqendrimit të disa fshatrave me densitet më të lartë.
- Në **njësinë administrative Margegaj**, shërbimi kryhet 3 herë në javë, përfshirë zonat turistike dhe rurale me prani më të madhe sezonale.
- Në **njësinë administrative Bytyç**, shërbimi i pastrimit realizohet 1 herë në javë, duke marrë parasysh karakterin rural dhe përhapjen e fshatrave.
- Në **njësinë administrative Lekbibaj**, grumbullimi kryhet 1 herë në javë, për zonat me popullsi më të ulët dhe vështirësi infrastrukturore.

Ky organizim synon të përmirësohet më tej në kuadër të Planit të Menaxhimit të Mbetjeve 2025–2030, me fokus në shtimin e frekuencës, përmirësimin e infrastrukturës dhe rritjen e ndërgjegjësimit qytetar për menaxhimin e mbetjeve.

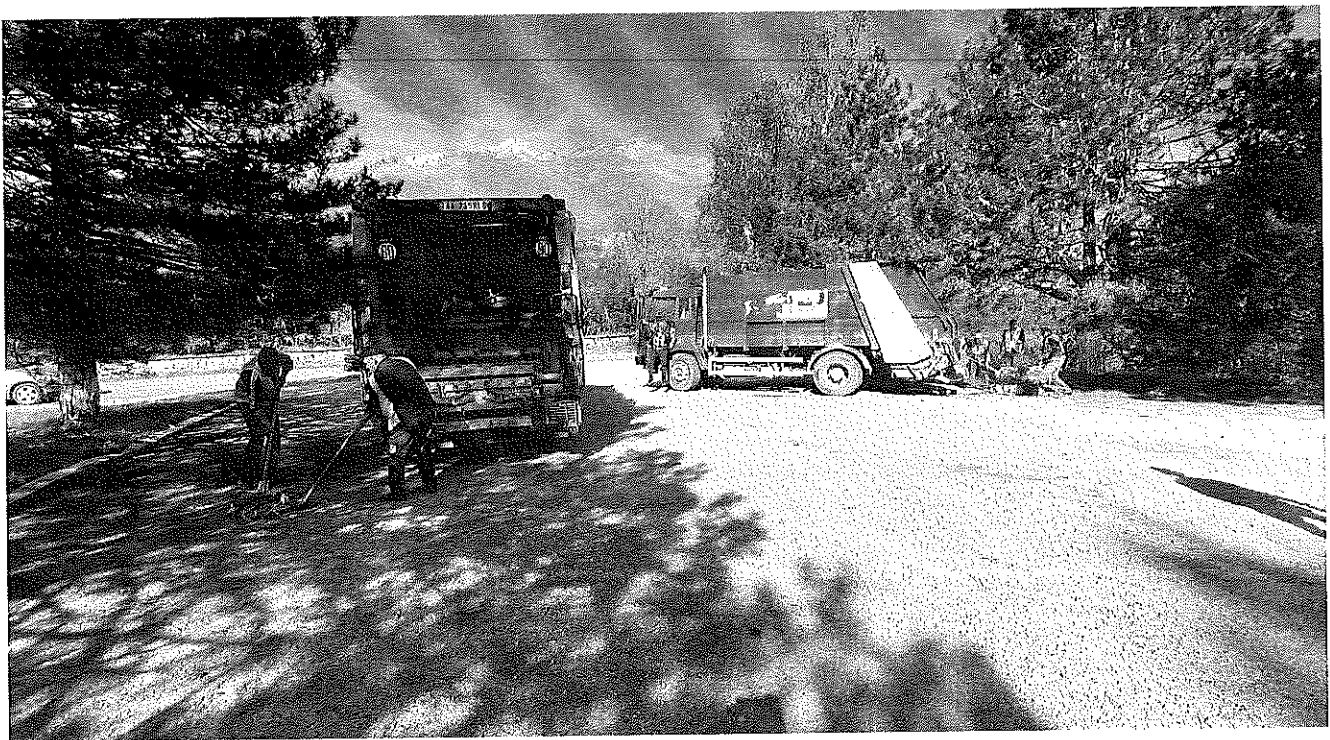

Figura 4- Foto gjatë pastrimit të mbetjeve.

Bashkia Tropojë aktualisht përdor një venddepozitim për mbetjet urbane që ndodhet në zonën e **Kojit**, në një territor të hapur dhe periferik, larg zonave të banuara. Ky venddepozitim shërben si pika kryesore e depozitimit të mbetjeve të mbledhura nga qyteti i **Bajram Currit** dhe nga një pjesë e njësisve administrative përreth, si Tropojë, Margegaj, Bujan, Bytyc, Lekbibaj dhe Llugaj.

Vendndodhja e tij është përzgjedhur për shkak të pozicionit të izoluar dhe aksesit të mundshëm për mjetet e transportit të mbetjeve. Megjithatë, venddepozitimi në Koj **nuk përmbush standardet teknike dhe mjedisore të një landfilli të kontrolluar**, dhe funksionon aktualisht si një vendgrumbullim i hapur.

Problematikat kryesore të venddepozitimit në Koj përfshijnë:

- Mungesë e izolimit teknik të bazamentit (liner sintetik);
- Mungesë e sistemit për mbledhjen dhe menaxhimin e biogazit dhe ujërave të ndotura;
- Hedhje e pakontrolluar e mbetjeve të përziera, pa selektim apo ndarje në burim;
- Rrezik për ndotjen e tokës, ujërave dhe përhapjen e mbetjeve nga faktorë natyrorë ose kafshë të lira;
- Mungesë e rrethimit, mbulimit periodik dhe kontrollit të aksesit.

Ky vendgrumbullim konsiderohet një zgjidhje e përkohshme dhe përfaqëson një sfidë për menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve në Bashkinë Tropojë.

Në kuadër të Planit të Menaxhimit të Mbetjeve për periudhën 2025–2030, Bashkia Tropojë parashikon:

- Përmirësimin afatshkurtër të kushteve teknike të vendgrumbullimit në Koj (rrethim, sinjalistikë, mbulim i pjesshëm);
- Hartimin e një studimi për **zhvendosjen ose transformimin e këtij venddepozitimi** në një strukturë më të kontrolluar;
- Krijimin e një **stacioni të përkohshëm transferimi** ose të një zone për përpunimin dhe ndarjen e mbetjeve të riciklueshme;
- Bashkëpunimin me bashki të tjera për përfshirjen në një **sistem rajonal** të menaxhimit të integruar të mbetjeve.

Ky venddepozitim është aktualisht funksional, por kërkon ndërhyrje emergjente për të parandaluar ndikimet mjedisore dhe për të siguruar një trajtim më të sigurt dhe efikas të mbetjeve urbane në territorin e Tropojës.

4.8 Llojet e mbetjeve që identifikohen në Bashkinë Tropojë

Në territorin e Bashkisë Tropojë identifikohen disa kategori kryesore të mbetjeve, që burojnë nga aktivitetet e ndryshme urbane, rurale, ekonomike dhe turistike. Më të zakonshmet janë:

1. Mbetje urbane të përziera (komunale)

Janë mbetjet që prodhohen nga familjet, institucionet dhe bizneset urbane. Përfshijnë:

- Mbetje organike (mbetje ushqimore, lëvore frutash, perimesh, gjethe etj.);
- Letër dhe karton;
- Plastikë e përzier (shishe, ambalazhe);
- Qelq dhe metale të lehta;
- Rroba të vjetra dhe tekstile;
- Mbetje të tjera të zakonshme shtëpiake.

2. Mbetje inerte (ndërtimi dhe prishje)

Prodhohen nga punimet ndërtimore, riparime dhe prishje ndërtesash. Janë mbetje me volum të madh dhe përfshijnë:

- Gurë, zhavorr, tulla, beton;
- Materiale izolimi;
- Dru ndërtimi dhe dritare të vjetra;
- Tokë e tepërt nga gërmimet.

3. Mbetje bujqësore dhe blegtorale

Të pranishme kryesisht në zonat rurale. Përfshijnë:

- Mbetje bimore nga fushat dhe kopshtet;
- Pleh organik dhe mbetje kafshësh;
- Qese plastike dhe ambalazhe pesticidesh;
- Rrjeta, tubacione dhe mjete të përdorura bujqësore.

4. Mbetje të riciklueshme

Këto gjenden në përbërje të mbetjeve të përziera, por mund të ndahen dhe të trajtohen veçmas:

- Plastikë (PET, PVC);
- Letër dhe karton i pastër;
- Kanaçe alumini dhe qelq;
- Pajisje elektrike dhe elektronike (në raste të veçanta).

5. Mbetje të rrezikshme në sasi të vogla

Nuk janë shumë të përhapura, por ndodhin në sasi të kufizuara. Përfshijnë:

- Bateritë dhe akumulatorët;
- Vajra të përdorur (nga automjetet ose punishte);
- Spërkatës pesticidesh dhe produkte kimike të skaduara;
- Ampula mjekësore dhe mbetje të vogla farmaceutike.

6. Mbetje turistike dhe sezonaliteti

Në zonat me frekuentim të lartë turistik (Valbonë, Dragobi, Rragam, Curraj i Epërm etj.), gjatë sezonit veror ka një rritje të ndjeshme të mbetjeve si:

- Ambalazhe plastike dhe kanaçe;
- Mbetje nga piknikët dhe kampingjet;
- Mbetje organike nga aktivitetet shërbyese (bar, restorante, bujtina).

7. Mbetje të volumit të madh

Mund të përfshijnë mobilje të vjetra, pajisje shtëpiake të hedhura, dyshekë etj. Këto zakonisht gjenerohen rastësisht dhe kërkojnë logjistikë të veçantë për mbledhje.

Bashkia Tropojë synon në planin 2025–2030:

- Ndarjen në burim të mbetjeve (organike, riciklueshme, inerte);

- Zvogëlimin e mbetjeve të përziera;
- Organizimin e fushatave të grumbullimit të veçantë për mbetje voluminoze, elektronike dhe të rrezikshme;
- Trajtim të veçantë për mbetjet bujqësore në zonat rurale.

Mbetjet nga industria minerare, pasurimit. Bashkia Tropojë ka qënë një qendër e rëndësishme industriale për një kohë të gjatë, pavarësisht ndryshimi i profilit ekonomik mbetjet industriale luajnë efektin negativë në mjedis. Aktualisht ky sektor është gjallëruar dhe disa

1 LIGJ Nr.10 463, datë 22.9.2011 PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË MBETJEVE “
 5.Personat fizikë a juridikë, të licencuar, që grumbullojnë ose transportojnë mbetje, dorëzojnë mbetjet e grumbulluara ose të transportuara në impiante trajtimi të përshtatshme që plotësojnë kërkesat e këtij ligji. 6. Të gjitha llojet e mbetjeve jo të rrezikshme, që transferohen në baza profesionale nga një person te një tjetër, shoqërohen me një dokument transferimi. Dokumenti i transferimit është i vlefshëm edhe në formë elektronike. 7.Dokument i transferimit përmban të paktën informacionin e mëposhtëm:

- a) numrin e dokumentit të dorëzimit;
- b) emrin, adresën, numrin e telefonit dhe hollësisht të tjera kontakti transferuesit;
- c) emrin, adresën, numrin e telefonit dhe hollësi të tjera kontakti të transferuesit; emrin, adresën, numrin e telefonit dhe hollësi të tjera kontakti të personit, tek i cili transferohet mbetja (pritësi);
- ç) informacion për sasinë dhe tipin e mbetjeve jo të rrezikshme, që transferohen dhe tipin e konteinerëve në të cilët ndodhet;
- d) vendin, kohën dhe datën e transferimit;
- dh) përshkrimin e mbetjeve jo të rrezikshme bashkë me listën e kodeve respective;

kompani private, të cilat kanë investuar dhe ushtrojnë aktivitetin e tyre në shfrytëzimin e mineralit të, kromit, . Nga kjo industri si në të kaluarën edhe tani janë gjenerur e gjenerohen mbetje të ngurta në sasi të mëdha.

Territori i Bashkisë Tropojë është i pasur me burime minerare të ndryshme, të cilat përfaqësojnë një potencial të rëndësishëm për zhvillimin ekonomik lokal dhe rajonal. Në shumë fshatra të kësaj bashkie janë identifikuar mineralizime me vlerë ekonomike, si kromi, bakri, ari, hekur-nikel, gurë ndërtimi etj.

Në vendburimet e kromit janë krijuar dampa të mëdha. Në ujrat që dalin nga galeritë e minierave Bytyc, Corraj Llugaj etj, janë me pH acid dhe ndotje të lartë. Edhe ujrat e tjera që drenojnë nga kjo zonë në fund shkarkohen në basenin e liqenit Fierzës dhe kanë impakt negativ në ujë dhe në llumrat fundorë të liqenit.]

4.8.1 Mbetjet në ujëra sipërfaqësor (plastika)

Bashkia Tropojë përfshin një territor të pasur me burime ujore natyrore, si lumenj, përrenj dhe burime malore, ku ndër më kryesorët janë **lumi Valbona**, **lumi i Tropojës**, si dhe rrjedhat e tjera që derdhen në sistemin ujëmbledhës të Drinit të Bardhë. Gjatë stinës së pranverës, për shkak të rritjes së prurjeve ujore nga shkërrja e dëborës dhe reshjeve, në këto ujëra grumbullohen sasi të konsiderueshme **mbetjesh plastike dhe inerte**, të cilat transportohen kryesisht nga zona të banuara rurale dhe shtrati i lumit në territorin e bashkisë dhe përtej saj.

Një nga zonat më të prekura nga kjo ndotje është shtrati i **lumit Valbona** dhe degët e tij, ku shpesh mbetjet plastike, qese, shishe PET, mbetje shtëpiake dhe edhe goma makinash përfundojnë në ujë ose në brigje. Kjo ndotje ndodh si pasojë e **mungesës së pikave të organizuara për depozitimin e mbetjeve**, por edhe për shkak të **hedhjes së pakontrolluar** nga banorët apo vizitorët, sidomos gjatë sezonit turistik.

Në shumë raste, shtrati i lumenjve përdoret si kanal i rrjedhjes së **ujërave të zeza**, për shkak të mungesës së sistemeve të trajtimit të ujërave të ndotura në fshatrat dhe qendrat rurale të bashkisë. Situata përkeqësohet edhe nga **rrjedhja e mbetjeve bujqësore dhe mbeturinave të ndërtimit**, të cilat në mungesë të kontrollit përfundojnë në rrjedhat ujore.

Përceptimi mbi mbetjet është ende i ndryshëm në komunitet: për disa mbetjet janë vetëm një problem për t'u hedhur diku, ndërsa për të tjerë ato mund të shihen si një **burim potencial ekonomik**. Pikërisht për këtë arsye, Bashkia Tropojë ka nevojë të nxisë projekte që promovojnë

menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve, duke përfshirë komunitetin në ripërdorim, riciklim dhe ndarjen në burim të mbetjeve.

Zgjatja e jetës së mbetjeve përmes ekonomisë qarkulluese do të mundësonte:

- **Reduktimin e mbetjeve në mjedis dhe në landfill;**
- **Krijimin e vendeve të reja të punës, veçanërisht për grupet në nevojë;**
- **Zhvillimin e ekonomive të gjelbërta dhe vendore;**
- **Edukimin mjedisor të brezave të rinj dhe komunitetit;**
- **Krijimin e kushteve për një turizëm të pastër dhe të qëndrueshëm në zona si Valbona dhe Curraj i Epërm.**

Për të arritur këtë, nevojitet përmirësim i infrastrukturës së menaxhimit të mbetjeve, mbështetje për subjektet që merren me riciklimin, si dhe angazhim i institucioneve vendore në partneritet me komunitetin dhe aktorët privatë.

4.9 Problemet me menaxhimit e mbetjeve.

Menaxhimi i mbetjeve në Bashkinë Tropojë përballët me një sërë sfidash strukturore, organizative dhe sociale që e bëjnë të vështirë realizimin e një sistemi të plotë dhe të qëndrueshëm të trajtimit të mbetjeve urbane dhe rurale. Më poshtë paraqiten problematikat kryesore:

1. Mungesa e infrastrukturës së duhur

- Shumë zona të banuara, sidomos në njësitë administrative malore dhe meshperndarje të madhe territoriale si Berishë, Bytyç, Lekbibaj, Tropoja fshat etj., nuk kanë **koshat e nevojshëm për grumbullimin e mbetjeve.**
- Ka mungesë të **pikave të përqendruara për depozitimin dhe stacioneve të transferimit të mbetjeve në zonat e largëta.**
- Infrastruktura rrugore në disa fshatra është e vështirë, gjë që e pengon **aksesin e mjeteve të pastrimit.**

2. Mungesa e ndarjes në burim dhe mungesë riciklimi

- Në të gjithë territorin e bashkisë **mbetjet nuk ndahen në burim**, gjë që pengon mundësinë e përpunimit dhe riciklimit të materialeve të ripërdorshme si plastika, letra, qelqi dhe metali.
- Aktualisht **nuk ka operatorë riciklimi të pranishëm fizikisht në zonë**, dhe mungojnë qendrat për grumbullim të materialeve të riciklueshme.

3. Dega e pastrimit me kapacitete të kufizuara

- Sektori i pastrimit në Bashki funksionon me **numër të kufizuar punonjësish**, të cilët nuk arrijnë të mbulojnë të gjitha zonat me frekuencë të nevojshme.
- **Mjetet dhe pajisjet** për pastrim janë të pakta, të amortizuara ose jo të përshtatshme për terrenin malor.

4. Ndotja nga mbetjet plastike dhe inerte

- **Lumenjtë dhe shtrati i tyre** përbëjnë një nga zonat më të ndotura, për shkak të derdhjes së mbetjeve plastike, inerte dhe organike nga zonat përreth.
- Mungesa e kontrollit dhe ndërgjegjësimit çon në **hedhje të pakontrolluar** të mbetjeve në mjedis të hapur, afër rrugëve, lumenjve dhe sipërfaqeve të gjelbra.

5. Ndërgjegjësim i ulët i komunitetit

- Një pjesë e popullsisë nuk është e ndërgjegjshme për ndikimin negativ të mbetjeve në mjedis dhe në shëndetin publik.
- Ka mungesë të **fushatave të vazhdueshme sensibilizuese** në shkolla, institucione publike dhe në komunitet.

6. Mungesë e një sistemi të qëndrueshëm financiar

- Pagesat për tarifën e pastrimit nga banorët janë shpesh të **pamjaftueshme për të përballuar koston reale të shërbimit**.
- Mungon një sistem i mirëmenaxhuar **monitorimi dhe penalizimi për ndotësit** apo për shkelësit e rregullave të depozitimit.

7. Ndotja e lumenjve dhe burimeve ujore

- **Lumi Valbona, lumi i Tropojës, lumi Gashi**, si dhe shumë përrenj të vegjël, janë të ndotur nga **hedhja e mbetjeve plastike dhe organike**, sidomos gjatë stinës së pranverës kur ka prurje të mëdha.
- Në disa fshatra, **ujërat e zeza** derdhen direkt në lumenj, për shkak të mungesës së kanalizimeve dhe impianteve të trajtimit.
- Lumenjtë përballen me **mbetje inerte, goma makinash, qese plastike** dhe mbetje ndërtimi që transportohen nga reshjet ose hidhen në mënyrë të pakontrolluar nga banorët.
- Ndër zonat më problematike janë **shtrati i lumit Valbona pranë rrugëve turistike, lumi i Currajve**, si dhe rrjedhat në afërsi të **Bujanit, Shoshanit dhe Margegajt**.

Në territorin e Bashkisë Tropojë janë identifikuar disa venddepozitime mbetjesh me përmasa dhe funksione të ndryshme, të shpërndara në disa njësi administrative. Ato dallohen për nga **madhësia, kapaciteti, niveli i organizimit dhe ndikimi mjedisor**. Këto vendgrumbullime klasifikohen si më poshtë:

1. Venddepozitimi kryesor – Madhësi e madhe

- **Vendndodhja:** Afër qendrës së qytetit **Bajram Curri**, në **Kojë**.
- **Sipërfaqja:** Rreth **1.5 – 2 ha**.
- **Karakteristika:**
 - Është venddepozitimi më i madh në territorin e bashkisë.
 - Përdoret për hedhjen e mbetjeve të grumbulluara nga qyteti dhe fshatrat përreth.
 - Nuk është i pajisur me sistem inxhinierik (izolim, sistem kullimi, mbulim).
 - Ka ndikim të drejtpërdrejtë në ndotjen e mjedisit dhe ndodhet afër rrjedhave ujore.
 - Në afërsi të **lumit të Tropojës**.

2. Venddepozitime të mesme – Madhësi mesatare

Këto janë venddepozitime të përqendruara në disa qendra të njësive administrative, që shërbejnë për grumbullimin ditor ose periodik të mbetjeve.

Zona / Njësia Administrative	Fshati / Vendndodhja	Sipërfaqja e përafërt	Koment
Bytyç	Qafë Prush – afër rrugës	~0.6 ha	Depozitim jo i mbrojtur
Lekbibaj	Lagje e poshtme	~0.3 ha	Vend grumbullimi informa

3. Venddepozitime të vogla – Madhësi e vogël

Këto janë vende të pakontrolluara, spontane, të krijuara zakonisht nga banorët për shkarkim të mbetjeve shtëpiake ose inerte. Ato gjenden zakonisht pranë përrojeve, pyjeve apo në fund të rrugëve rurale.

Zona e ndotur	Tipi i mbetjeve	Komente
Shoshan	Mbetje urbane	Në hyrje të fshatit
Llugaj	Plastike dhe organike	Vend pa mbikëqyrje
Berishë	Inerte dhe mbetje shtëpiake	Hedhje afër rrugës
Curraj i Epërm	Kryesisht turistike	Mbetje të hedhura sezonale

- Vetëm një venddepozitim i përmasave të mëdha ka karakter më të qëndrueshëm funksional, por është gjithsesi pa standarde mjedisore.
- Pjesa më e madhe e mbetjeve depozitohen në mënyrë të pakontrolluar në pika spontane ose sipërfaqe të hapura nëpër fshatra.
- Kjo situatë përbën rrezik për ndotjen e ujërave nëntokësore dhe sipërfaqësore, si dhe për shëndetin e banorëve dhe turizmin në zonat e mbrojtura.

Struktura përqindore e depozitimeve sipas llojit të burimit – Bashkia Tropojë

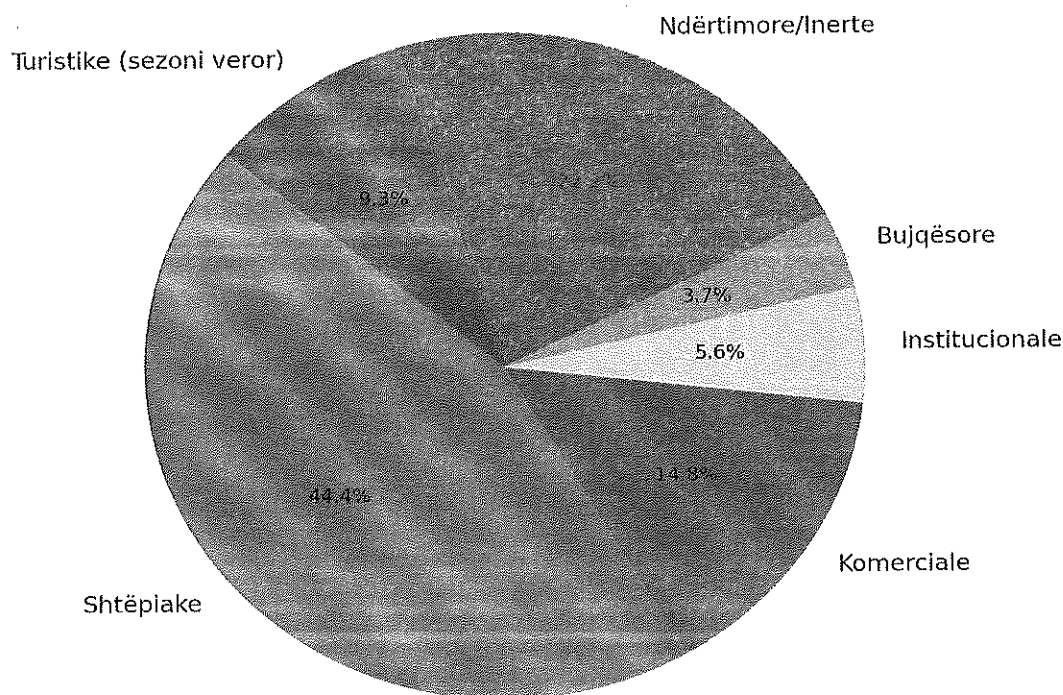

Tabela 3- Paraqitja grafike në përqindje e depozitimve e sipas llojit Burimi.

- Depozitimet sipas llojit në %